TÜSTAV
ARŞİVİ
Bülent Türe
Bağışı

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük
Siyasi
Gazete

Gerçek

SAYI 132
10 EKİM 1979
ÇARŞAMBA
500 Kuruş

Ağaoğlu : «Çare TSİP'in birlik siyasetinin desteklenmesindedir»

- «CHP şimdi, 'beni desteklemezseniz faşizm ya da yeni MC'ler gelir' diyor. Halkımız artık buna kanmayacaktır. Faşizme de, yeni MC'lere de geçit vermemeye kararlıdır.»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına radyo ve televizyondan bir konuşma yapan Tektaş Ağaoğlu, konuşmasında ağır bir ekonomik ve sosyal bunalım döneminde, seçim arifesinde burjuvazinin bunalımın yükünü emekçilerin sırtına daha fazla yıkmak için seçimi vesile yapmak niyetinde olduğunu belirtmiştir. Burjuva partileri arasında burjuvaziye bu yolda hizmet eden gönüllü olanın AP olduğunu kaydeden Ağaoğlu, AP'nin 1969'dan bu yana kitle desteğini hızla yitirdikçe, eski iktidarların sorumluları ve hizmetkârlarının bu partiye daha da canı gönülden üşüştüklerini, çünkü AP'nin hepsinin geçmişte izledikleri sermayeden, sömürüden, sınıf tahakkümünden yana siyasetleri bugün birleştiren ana mihrakı ve cazibe merkezi olduğunu belirtmiştir. Ağaoğlu konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

«Dünyada ilk Milli Kurtuluş Savaşlarından birini biz verdik. Milli Mücadelede emperyalizmi topraklarımızdan kovaladık. Sonra ne oldu?.. Bugün Adalet Partisinin temsil ettiği işbirlikçi burjuva siyaseti Türkiye'yi emperyalizmin boyunduruğuna koştu. Ülkemizi hala emperyalizmin dümen suyunda tutan, Adalet Partisi'nin sürdüre geldiği bu siyasettir. Türkiye'yi Birleşmiş Milletler'de ve diğer uluslararası meclislerde bağımsızlık savaşı veren mazlum milletlere yıllar yılı karşı çıkartan bu siyasettir.

Milli Mücadelede bağımsızlığımıza kast eden emperyalist ülkelere bu siyaset sonradan dost diye kucak açarken, onlara karşı kavgamızda bizi manen ve maddeten destekleyen tek ülke Sovyetler Birliği'ne düşmanlık politikası gütmüştür. Top-

Baştarafı Sayfa 4'de

«dışta onur - içte huzur» diyenlerin yeni marifeti

Yurt toprakları yine pazarlık konusu

- **ABD'den, üslere kalıcı statü tanınmasına karşılık olarak 2 milyar dolar istendi.**
- **ABD'nin 2 milyar dolar ödemeye karşılık olarak, ABD silahlı kuvvetlerine bağlı 5 dinleme istasyonunun ve 5 atom deposunun çalışmasını önkoşul yapmak istediği bildiriliyor.**
- **Kaçmaz, üslerin varlığını ve son pazarlığı, «Türkiye'nin bağımsız bir ülke olmadığının utanç verici kanıtları» olarak niteledi.**

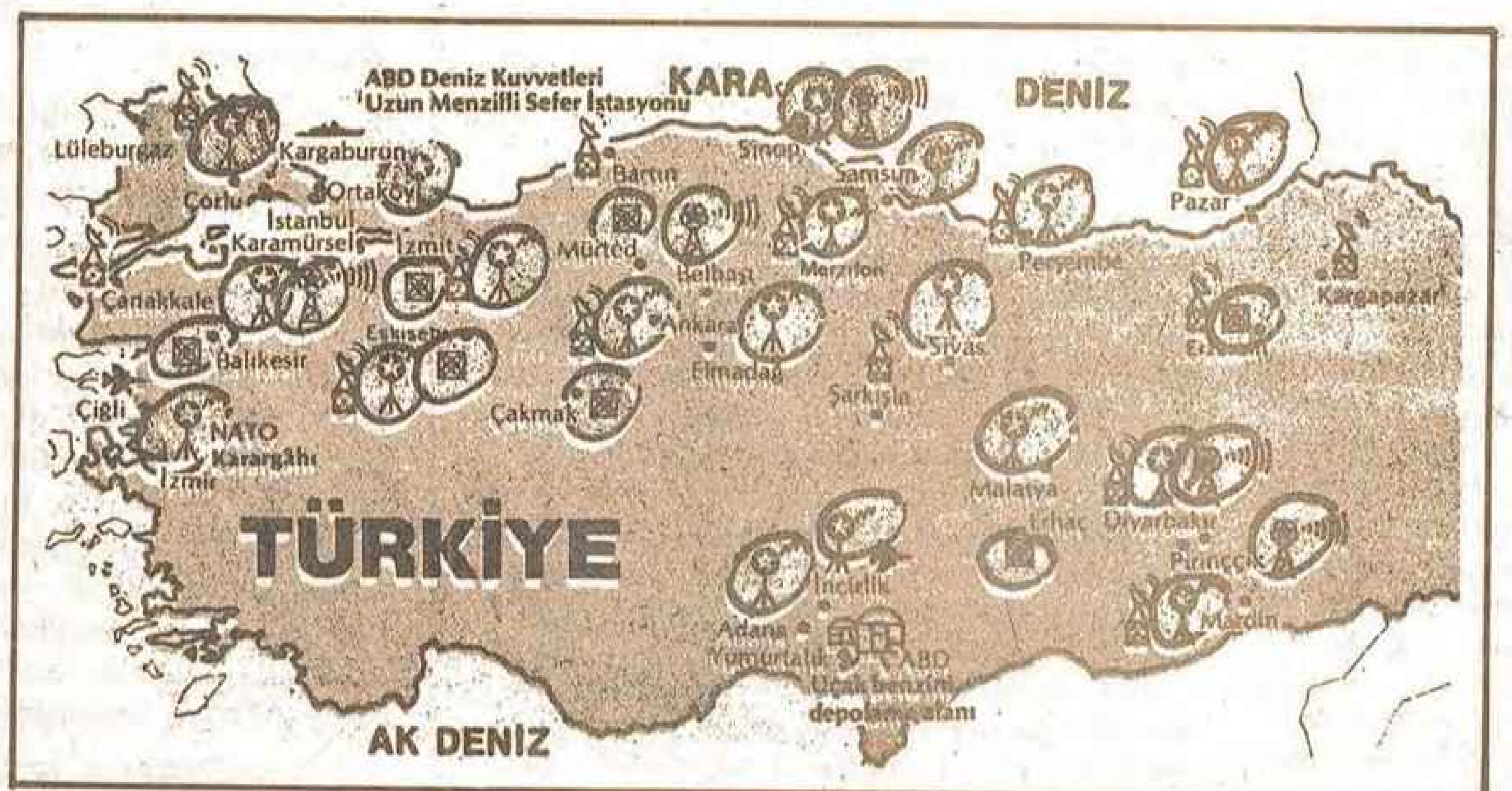

Yurt toprakları satışa çıkarıldı. Ülkemizde faaliyet gösteren ABD casusluk üsleri, para karşılığı kalıcılaştırmak isteniyor. «Onurlu dış politika»dan söz edenler de yurt topraklarına utanmadan paha biçiyorlar!

Ankara — Türkiye'de bulunan ABD üslerinin faaliyetlerini «kalıcı bir temele oturtmak» yolundaki ABD önerisine karşılık Türkiye'nin 2 milyar dolar talep ettiği öğrenilmiştir.

ABD üslerinin geçici statüsünün üç ay daha uzatıldığını açıklayan Başbakan Bülent Ecevit, üslerle ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Görüşmelerin uzaması olasılığı karşısında ortak tesislerle ilgili geçici statüyü üç ay uzattık. Görüşmeler aslında iyi gidiyor. Fakat bizim irademiz dışında gecikerek işlediği için, böyle bir gecikme oldu. Bunun ortaya bir sakınca çıkartmaması için süreyi üç ay uzattık.»

THA'ya göre, konuyla yakından ilgili bazı çevreler, ABD üslerinin geçici bir süreyle üç ay uzatılmasının ardından, ABD'nin «üslerin faaliyetlerinin kalıcı bir kapsam içinde ele alınması» önerisine karşılık Türkiye'nin ABD'den 2 milyar dolar istediğini, ABD'nin ise «Türkiye'nin koşullarını gözönüne alarak bu miktarı düşürmek istediğini» bildirmektedirler.

Gelen haberler arasında, ABD'nin böyle bir pazarlıktan yana olduğu, ancak bazı koşulları da bulunduğu belirtiliyor. ABD'nin, Türkiye'nin talep ettiği 2 milyar dolara karşılık olarak, Ankara'da bulunan Amerikan lojistik grubu başta olmak üzere 5 ABD dinleme istasyonunu, Köseköy ve Ortaköy'de bulunan ABD kara kuvvetlerine bağlı 2 ve Erhaç, Balıkesir ve Mürted'de bulunan ABD hava kuvvetlerine bağlı 3 atom deposunun çalışmasını koşul olarak öne süreceği söylenmektedir.

ABD üslerinin faaliyet sürelerinin uzatılmasıyla ilgili bir demeç veren TSİP Genel Başkanı Kaçmaz, özetle şöyle demiştir:

«Ambargonun kaldırılmasından sonra bir yıl için geçici statü ile açılan ABD üslerinin, çalışma süresi bu-

Devamı s. 5, sütun 6'da

MSP, zora dayalı bağlara cila öneriyor

MSP Senatör adayı, Radyo ve TV'de Kürtçe yayın istedi

- **Erbakan, Doğu halkından yüz bulamayınca, MSP ulusal demokratik talepleri propaganda malzemesi yapmaya çalışıyor.**
- **Kürt halkını «Türkçe bilmez halk» olarak tanımlayan MSP senatör adayı, «çareyi» bu insanlara Türkçe öğretmek olarak gösteriyor ve radyoda «yarım saatlik de olsa» kendi lisanlarıyla yayın yapılmasının «birlik beraberliği» sağlayacağını iddia ediyor.**

Ankara — Milli Selamet Partisi Hakkari senatör adayı Ubedullah Seven, önceki gün yaptığı radyo konuşmasında, «radyoda yarım saat de olsa kürtçe yayın yapılmasını» istedi.

Hatırlatacağı gibi, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Doğu'da yaptığı konuşmalar sırasında, İran'da kürt halkı üzerindeki baskıyı onaylayan ve Türkiye'de de bölücülük yapıldığını iddia eden sözler sarfettiği için, bir çok yerde halk tarafından protesto edilmiş ve toplantıları kesip kaçmak zorunda kalmıştı. Önceki gün, bir başka MSP sözcüsünün tam

Devamı s. 5, sütun 4'de

CHP seçim öncesinde transfer çabalarını yoğunlaştırdı

- **Siirt MSP Milletvekili Abdülkadir Kaya, istifasına ilişkin açıklamasında «hükümet bunalımları yaratılmasını tasvip etmediğini» bildirdi.**
- **Kaya'nın CHP'ye geçmesi bekleniyor.**

Ankara (Gerçek) — Siirt Milletvekili Abdülkadir Kaya MSP Genel Başkanlığı ve Millet Meclisi Başkanlığına gönderdiği yazıyla MSP'den istifa ettiğini belirterek, «memleketin koşar adımlarla hükümet bunalımlarına itilmek istendiğini, parlamentonun görevini eksiksiz sürdürmesi için bir parlamenter olarak bu tip samimiyetsiz davranışlarla hükümet bunalımlarının meydana getirilmesini tasvip etmediğini» bildirmiştir.

AP Genel Başkanının bunalım yaratmak konusundaki davranışlarına karşı olduğunu belirten Kaya, Erbakan ve üst kademedeki yöneticilerinin parti içindeki tutumlarına açıkça karşı olduğunu da söylemiştir.

Öte yandan Kaya'nın CHP'ye gireceği yolundaki söylentilerin yoğunlaştığı bildirilmektedir. CHP'nin transferleri hızlandırdığı, bir yandan hükümeti ayakta tutmak, diğer yandan seçim öncesi puan toplamak üzere yeni transferler yolunda çaba harcadığı kaydedilmektedir.

ASO: «Yabancı sermayeye güven verilmelidir»

- **Adana Sanayi Odası tarafında yapılan açıklamada, Türkiye'nin yabancı sermaye yatırımları için elverişli olmadığı öne sürüldü.**
- **ASO açıklamasında, dördüncü 5 yıllık kalkınma planında yer aldığı halde, uygulamada yabancı sermayeye yeterince güven verilmediği söylenerek, bu durumdan yakınılıyor.**

Adana — Adana Sanayi Odası, yayınladığı bir bültenle, Türkiye'nin yabancı yatırımcıların gözünde elverişli bir bölge olamadığı ileri sürüldü.

Türkiye'de 99 yabancı sermayeli firmanın faaliyette bulunduğunu, bunlardan 88'inin imalat yaptığını belirten ASO bülteninde, «Türkiye'de faaliyette bulunan 99 yabancı firmanın 25 senede getirdikleri tüm yabancı sermaye payı 2.5 milyar lirayı geçmemiştir. Oysa, bu rakam, örneğin Yunanistan'a gelen yabancı sermayenin yaklaşık bir yıllık tutarına eşittir» denildi.

Türkiye'ye giren yabancı sermaye'nin gelişmediğini ve çok az olduğunu savunan Adana Sanayi Odası, yabancı sermayenin korkutulduğundan bahsederek teşvik edici önlemlerin alınmamasından yakınmaktadır. Bültende, hükümetin uygulamaları da eleştirilerek, şöyle denilmektedir. «Esasen, bugüne kadar, uygulanan politikalar da yabancı sermayeyi Türkiye'de yatırım yapmaya teşvik edici mahiyette olmamıştır.»

Ankara Sanayi Odası bülteninde, yabancı sermaye kuruluşlarının Türkiye'ye yeni teknoloji getirdiği, döviz katkısında bulunduğu ve sermaye kaynağı sağladığı yolunda iddialara yer verildi. Ayrıca, dördüncü 5 yıllık planda ara ve yatırım malları alanında yabancı sermayeye yer verileceği belirtilmiş olduğu halde, bunun gerçekleştirilmesinde özen gösterilmediği söylenerek, şu görüşler savunuldu: «Devlet Planlama Teşkilatı, dördüncü 5 yıllık planında, ülkeye teknoloji getiren, net döviz katkısı sağlayan, finansmanından

Devamı s. 5, sütun 1'de

Maden - İş, Bursa bölgesi toplusözleşme taslağını açıkladı

Bursa — DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş sendikası 13. bölge temsilciliği, Bursa'da 9 işyerini kapsayan toplu iş sözleşmesi taslağı hazırlayarak, sendika üyelerinin tartışmasına sundu.

MEES'e karşı, toplam 111 işyerinde yürütülecek olan ekonomik-demokratik mücadelenin, Bursa bölgesinde 9 işyerini kapsadığını belirten Maden-İş sendikası bölge temsilcisi Özcan Peksan, hazırladıkları toplu sözleşme taslağı ile ilgili olarak şunları söyledi:

«Sendikamızın Bursa bölgesinde bulunan 9 işyerindeki üyeleri arasında tartışmaya sunduğumuz ücret, ikramiye ve yan ödeme önerileri şöyledir: Oyak, Renault, Mako, Siemens ve Rosert Bosch işyerlerinde birinci yıl 45, ikinci yıl 50 lira ücret zammı, her iki yıl için 7'şer maaş ikramiye, ayrıca her iki yıl için 25'şer bin lira da yan ödeme hesaplanmıştır. Karsan, SKT, Cemtaş, Burçelik ve Elba işyerlerinde birinci yıl için 40, ikinci yıl için 50 lira saat ücreti zammı, birinci yıl için 22.500'er lira yan ödeme, birinci yıl için 6 maaş, ikinci yıl için 7 maaş tutarında ikramiye hesaplanmıştır. Ayrıca bütün işyerleri için geçerli olmak üzere, % 20 gece zammı önerilmektedir.

«Bu şekliyle, tüm işyerlerindeki toplu sözleşme komitelerinde tartışılan taslağımız, komitedeki arkadaşlarımız tarafından olumlu bulunmuştur. Hazırlanan toplu sözleşme taslağı, toplu sözleşme komiteleri aracılığıyla, işyerlerinde en geniş şekilde tartışılacaktır. Bu tartışmalar ışığında toplu sözleşmeler taslağı son şeklini alacaktır.»

Japonya'da genel seçimler

- **Japon Komünist Partisi seçimlerde büyük başarı kazandı. Komünist Parti 17 sandalye ile girdiği seçimden 34 sandalye kazanarak çıktı.**

Tokyo (a.a.) — Japonya'da yapılan erken seçimler sonucunda iktidardaki Liberal Demokrat Parti beklediği başarıyı sağlayamadı.

511 sandalyeli Japon parlamentosunda üç yıldır bir sandalyelik çoğunlukla iktidarda bulunan Liberal Demokrat Parti, kendisine uygun olduğu ve çoğunluğunu artırabileceğini düşündüğü için erken seçim kararı almıştı.

Sayım sonuçlarının gelmeye başlamasıyla birlikte, gazetecilere bir açıklama yapan Japonya Başbakanı Masayosi Ohira,

Devamı s. 5, sütun 8'de

Gerçek Durum

Daha sorumlu olmak gerekiyor

14 Ekim seçimlerine dört gün kala siyasal ortamın sunduğu manzara, işçi ve emekçi sınıflarının çıkarlarından yana olan politikalara daha bir sorumlu olmaları görevini yüklüyor. Sınıf mücadelesi, geniş emekçi yığınlarla tekel çıkarları arasındaki çelişki veya kutuplaşmanın derinleşmesi olarak somutlanmaktadır. Bu nedenle, gelecek günlerin siyasal-toplumsal olayları üzerinde özellikle bu çelişki egemen olacaktır.

Bunu böylece tesbit ettikten sonra, çelişkinin bizden yana olan kesiminde kalan siyasal ve demokratik güçlerin yaklaşımlarına ve tutumlarına daha sağlıklı olarak bakma imkanımız olabilir. Tekellerin kendi tercihlerini, gerek CHP eliyle, gerekse son dönemlerde ondan bağımsız olarak ve açıkça ortaya koymalarına karşılık, demokrasi güçleri, ya da genel bir tanımla emekçi halk güçlerimiz, kendi tercihlerini netleştirmekte gecikiyorlar, hatta zorluk çekiyorlar. Bir yanında kopacakmış gibi görünen gelişmeler karşısında demokrasi güçlerinin gerçekle bağının kopması kadar tehlikeli bir sonuç düşünmek imkanı yoktur. Böylesi bir sonuca yol açmamak için, herkesin kendi sorumluluğunu daha ciddi ölçülere vurarak değerlendirmesi ve bunun gerektirdiği tutumlara yönelmesi çok yararlı olacaktır.

İlk dikkat edilmesi gereken, tekelcilerin sosyal demokrasiyi bütünüyle gözden çıkarmadıklarıdır. Bu nedenle, yani, ayaklar altında ezilmiyeceğini bilmenin rahatlığıyla CHP geniş halk kitlelerinin hayati demokratik meselelerini kendi elinde kumar masasına sürmekten, bunu bir seçim yatırımı olarak değerlendirmekten geri durmuyor. Hep demokratik güçlerle kendi arasındaki sınıfı derinleştirmeye, çizgiyi kalınlaştırmaya gayret sarfediyor.

Halbuki, toplumun geleceğini belirleyecek olan bölünme, ayırım çizgisi, sosyal demokrasinin derinleştirmeye çalıştığı çizgi değildir. Esas olan,

Devamı s. 5, sütun 7'de

Doğu'da otobüs işletmeleri direnişe geçti

Ağrı (Gerçek) — Van ve Bitlis'ten Türkiye'nin ve bölgenin çeşitli illerine yolcu taşıyan iki büyük otobüs işletmesi, mazot darlığı ve yollarda giderek artan silahlı soygunlar nedeniyle seferlerini durdurarak direnişe geçti.

«Aylardan beri çektiğimiz mazot sıkıntısı Türkiye'nin genelinde olmasına rağmen Bitlis, Van, Ağrı ve Hakkari yörelerin-

Devamı s. 5, sütun 5'de

Faşist Kıbrıs Türk Ocağı, «bağımsız Türk devleti» istiyor

- **Kuzey Kıbrıs'ta ırkçı bir propaganda başlatan faşistler, «bağımsız Kıbrıs Türk devleti şöleni» adlı bir gece düzenledi.**

Lefkoşe — Kıbrıs'ta, «Türk Ocağı Derneği» adlı faşist eğilimli örgütün «Tam Bağımsız Kıbrıs Türk Devleti»nin ilanı yolunda bir kampanya başlattığı bildirildi.

Faşist Türk Ocağı Derneği'nin, son günlerde, Kuzey Kıbrıs'ın çeşitli bölgelerinde cadde ve sokaklara «bağımsız Türk Devleti» şeklinde sloganlar yazdığı ve Kıbrıs'ta ırkçı propagandanın yoğunlaştığı öğrenildi. Türk Ocağı'nın «bağımsız Kıbrıs Türk Devleti Şöleni» adı altında, 20 Ekim günü bir gece yapacağı ve bu geceye Türkiye'den faşist konuşmacı ve şarkıcıların geleceği de gelen bilgiler arasında.

Kıbrıs'ta böyle bir kampanyanın başlatılmasını ırkçı-faşist çevrelerin ve emperyalizmin bir oyunu olarak niteleyen ilerici-demokrat çevreler, yayınladıkları bildirilerle bu tertiplere göz yumulmasını kınadılar. Faşist Türk Ocağı'nın bu kampanyasına ilk tepkiyi Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin gösterdiği bildirildi.

Görüşlerini yayınladığı bir bildiriyle açıklayan CTP, Kıbrıs Türk Federe Devleti

Devamı s. 5, sütun 2'de

gedik

KİTABE-İ SENGİ MEZAR

Ecevit, «faşizme geçit yok» diyenlere «faşizm gelince bağırırsınız» dedi.

Faşizm geldiği zaman, değil bağırmak, Ecevit, «gık»ını çıkarmaya fırsat bulabilir mi dersiniz?

Kim bilir belki de, hazretin mezar taşına yazarlar:

«Merhum, faşizm gelince bağırın derken ruhunu teslim etmişti» diye...

tası

Milli gelir kişibaşına değil, sömürücü başına artıyor

Gelir dağılımındaki adaletsizlik büyüyor

- **İşçi, memur ve yoksul köylülerin gelir dağılımı içindeki payları giderek daha da azalıyor.**
- **1978'de ücretler kişi başına gelir artışının yüzde 43, maaşlar yüzde 34, tarım gelirleri ise yüzde 26 gerisinde kaldı**
- **Milli gelir artış hızı zaten düşük olan ülkemizde, 1978'de milli gelir artışı yüzde yarımın altına düştü.**

Emekçiler kuyruklarda sabahlarken, kimileri milli gelirden uçak kiralayacak kadar nasipli!

Kalkınma ve büyümenin göstergesi olarak alınan bir ölçü, kişi başına düşen milli gelir artışıdır. Özellikle politikacıların dillerinden düşürmedikleri milli gelir artışı, insanların daha iyi yaşama koşullarına kavuşturulduğu göstermek üzere belirtilir.

Türkiye kişi başına milli gelir artışı düşük bir ülkedir. Hele son yıllarda bu artış iyice düşmüştür. Ve nihayet 1978'de kişi başına milli gelir artışı yüzde yarımın bile altına inmiştir.

Öte yandan ülkemizdeki gelir dağılımı da iyice bozulmuştur, işçi, memur ve yoksul köylüler gelir dağılımındaki eski yerlerini bile koruyamamaktadırlar.

Devlet İstatistik Enstitüsü ve SSK istatistiklerine göre özellikle son yıllarda işçilerin, memurların, yoksul köylülerin gelir dağılımı içerisindeki payı her yıl daha da geriliyor.

1970'den bu yana işçi ücretleri ve memur maaşları kişi başına milli gelirdeki artışı izleyemiyor. Yeni işçi ve memurların payı başkalarının, pek iyi bilindiği üzere parababalarının cebine gidiyor.

Yapılan hesaplara göre, 1970-1977 döneminde işçi ücretleri kişi başına milli gelir artışının çok gerisinde kalmıştır. Ve her geçen yıl bu geri kalma oranı daha da büyümektedir. 1972 yılında ücretler kişi başına gelir artışının yüzde 22 gerisindeyken, bu oran 1978'de yüzde 43'ü bulmuştur.

Diğer taraftan memurların hali de bilindiği üzere son derece kötüdür. İstatistiklere göre memur maaşları 1978'de net üzerinden de, brüt üzerinden de 1970'deki maaş düzeyinin altına düşmüş bulunmaktadır. Memur maaşları yine 1978'de kişi başına milli gelir artışının yüzde 34 gerisinde kalmıştır.

Üretici köylünün gelirleri de, yani politikacıların dilden düşürmedikleri taban fiyatları da, hayat pahalılığı artışını izleyememektedir. 1978 yılında köylülerin geliri kişi başına milli gelir artışının yüzde 26 gerisinde kalmıştır.

Görülüyor ki, emekçilerin zaten kötü olan yaşama koşulları her geçen gün daha da kötüleşmektedir. Kişi başına milli gelir artışından işçi, memur ve yoksul köylü nasibini alamadığı gibi, mevcut durumunu da koruyamamakta, her yıl milli gelirden aldığı pay daha da gerilemektedir.

Ülkemizde milli gelir kişi başına değil, sömürücü başına artmaktadır anlaşılan!

Belediyelerin özerkliği ve denetimi

Rıza AVCAN

Yerel Yönetim Bakanlığı Müfettişi

Kent halkının ortak, yerel gereksinimlerini karşılayan ve genel karar organları halk tarafından seçilen belediyeler, toplumumuzun bugününde ve geleceğinde önemli bir yere sahip yönetim birimleridir. Belediyelerin bu parlak geleceğini hazırlayan nedenler;

a) Halkın gereksinimlerinin bu yönetim birimince daha iyi karşılanabilmesi,

b) Kapitalist toplumdaki devletin gün geçtikçe toplumu «yönetemez» olması ve,

c) Belediyelerin mevcut toplumsal gelişmeye uygun ve uyarlanabilir yapısı,

Olabilir.

a) Belediyeler, halka daha yakın olan ve halk tarafından seçilen yönetim birimleri olduklarından, ortak gereksinimleri daha iyi saptayabilir, bu gereksinimlere yönelik mal ve hizmetleri daha kolay sağlayabilir ve dağıtımını yapabilir. Ancak, bu hizmetin halkın, özellikle de emekçi halkın alım gücü içinde —ucuz, kaliteli ve sağlam olmak koşulu ile— zorunlu tüketim mallarına yönelik, pahalılığı önleyici bir biçimde örgütlenmesi gerekmektedir.

b) Toplumdaki sınıf mücadelesi ve bu mücadele içindeki halk güçlerinin etkin muhalefeti, devleti zaman zaman «yönetemez» duruma düşürmektedir. Devlet, «Yönetemez» duruma düştüğü zamanlarda, bir kısım yetkililerini taviz olarak karşısındaki güçlere devretmektedir. Merkezi yönetimin yerel yönetimlere yaptığı sınırlı yetki devri de bu tür bir tavizdir ve halkın verdiği demokrasi mücadelesi sonucu elde edilmiştir.

c) Belediyelerin yürütme ve karar organlarının halk tarafından seçilmesi, onun demokratik niteliğini yansıtmaktadır. Ancak, bilindiği gibi «seçim», demokrasinin şartlarından sadece birisidir ve yeterli bir şart değildir. Günümüzde, seçimler yapılmakla birlikte yürütme ve karar organlarına halkın temsilcileri yerine çeşitli sınıf ve tabakaların temsilcilerinin, özellikle de orta ve büyük burjuvazinin temsilcilerinin girmesi belediyelerin demokratlığını zedelemektedir.

Böylesine parlak bir geleceğe sahip olan belediyeler, günümüzde bir çok zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Bu zorluklardan, bizce en önemlisi merkezi idare ile arasındaki yetki ve sorumluluk paylaşımıdır. Her ne kadar, 1930 tarihli Belediyeler Yasasında belediyelerin görevleri —76 ayrı altbaşlıkta belirtilecek şekilde— geniş tutulmuşsa da, bu görevlerin bir kısmının daha sonra merkezi idareye geçmesi ve belediyelere bu görevleri yapacak ekonomik olanakların tanınmayışı, belediyelerin merkezi idare karşısındaki bağımsızlığını azaltmıştır.

Merkezi idare, bir yandan belediyelerin bağımsızlıklarını kısıtlarken, bir yandan da belediyeler üzerinde uyguladığı denetimi genişletmeye çalışmıştır. Merkezi idarenin, belediyeler üzerindeki «Vesayet Denetimi», gün geçtikçe genişletilmiş ve yoğunlaştırılmış, ayrıca denetlenemez olan bazı belediye işlemleri denetlenir olmuştur. Öte yandan, böyle bir denetimin belediyelerin eğitimi açısından yararlı olduğu savunulmaya başlanmıştır. Oysa, 1930'lardan bu yana, yapılan bütün denetimler ve bu denetimlerin sonuçları gözden geçirildiğinde, bir karış bile ileriye gidilmediği görülecektir. Denetim, idari denetim dışında ekonomik alanda da uygulanmaya başlanmış, İller Bankası, İçişleri, Yerel Yönetim ve İmar İskân Bakanlıklarınca belediyelere verilen pay, yardım ve hibeler yoluyla, belediyelerin merkezi idarenin istediği doğrultuda faaliyet göstermesi istenmiş, buna uymayan belediyeler cezalandırılmıştır. Bu özellik, tekelci devletin hangi partisinin hükümeti olursa olsun, devam edegelen bir gelenek halini almıştır. Oysa, esas önemli olan, belediyelerin ya da merkezi idarenin hangi siyasal partinin elinde olması değil, belediyelerin emekçi halktan yana bağımsızlığını kurabilmek ve sürdürebilmek, kendisinden çok şeyler beklenen belediyelerin saygınlığını koruyabilmektedir.

O halde, yapılması gereken nedir?

Yapılması gereken, eksiklikleri ve yanlışları bulunmakla birlikte, genel olarak IV. Beş Yıllık Kalkınma Plânının ana belgesinde belirtilmiştir. Buna göre, Belediyelerin «kendine yeterli, üretken, kaynak yaratıcı, birlikçi, üreticiyi ve tüketiciyi koruyan, halk denetiminin etkinlik kazandığı bir yönetim biçimi ve birimi şeklinde geliştirilmesi için» işlevleri yeniden ve geniş bir çerçevede tanımlanacak ve mevcut mali olanakları, özellikle de özkaynakları geliştirilecektir. (1) Bu ifadeden de anlaşılabileceği gibi, sosyal-demokrat ağırlıklı hükümet belediyelerin mevcut toplumsal gelişmeye ayak uyduramadığını farketmekte ve bunun çarelerini reformcu çözümlerde aramaktadır. Çünkü, gerek kuramsal, gerekse eylemsel açıdan eksik ve yanlış öneriler getirmektedir. Her şeyden önce, «Kendine yeterli, üretken, kaynak yaratıcı, birlikçi, üretici ve tüketiciyi koruyan» bir belediyenin özerk olduğu takdirde bu görevleri yapabileceğini unutmamakta ya da unutturmak istemektedir. Unutturmak istemektedir; çünkü, gerek parlamento, gerekse bürokrasi içindeki çalışmasında belediyeleri özerkliğe kavuşturmaktan titizlikle kaçınmaktadır. Türkiye'deki belediyelerin büyük bir kısmında ağırlığı bulunmasına rağmen; yerel yönetimler üzerindeki merkezi devletin etkisini azaltmak istememektedirler. Oysa, yukarıda da belirttiğimiz gibi, mevcut toplumsal gelişme, yasaları zorlamakta, fiilen yarattığı durum ile merkezi idarenin etkisini azaltmaktadır. Etkinin azaltılmadığı durumlarda ise, belediyeler kendilerine verilen görevleri yeterince yerine getirememektedirler.

Belediyelerin özerkliğini savunmak, demokrasi mücadelesinin bir yönüdür. Ancak, burada soyut bir özerklik anlayışına da kapılmamak gerekmektedir. TRT ve Üniversiteler örneğinde gördüğümüz gibi, sadece idari özerklikle yetinilmemeli, tüm ekonomik, yönetsel özerklik koşulları savunulmamalı, belediyelerin merkezi idare ile eşgüdüm içinde çalışmasını sağlayıcı önlemler alınması istenmelidir. Ayrıca, özerkliğin toplumsal güvencesi olan toplumdaki dinamik güçlerle, yeni örgütlü halk güçleri ile ortaklaşa çalışma sağlanmalıdır.

Demokratik-Özerk Belediye, örgütlü işçi ve emekçilerin denetimleri ve yönetimleri gerçekleştirilebildiği ölçüde oluşturulabilir. Bu ise, ancak, emekçi halk örgütlerinin (DİSK, TÖB-DER, TMMOB, KÖY-KOOP VB.) belediyenin organlarında yer almaları ya da belediyelerin bu örgütlerle ortaklaşa çalışmaları ile sağlanabilir.

İtalya, Fransa gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde —mahalle halkının ekonomik-demokratik haklarını savunan— «mahalle sendikaları» yolu ile belediyelerin demokratlaştırılması sağlanmaya çalışılmaktadır. Oysa, bu model ülkemiz için yeni bir olgudur ve ülkemizdeki sendikalaşma düzeyi itibariyle uzun ve zor bir çalışmayı gerektirir. Bu nedenle, ülkemizde DİSK, TÖB-DER, TMMOB, KÖY-KOOP gibi işçi ve emekçi örgütlerinin belediyenin yönetimine katılmaları ile özerk-demokratik belediye savaşımı verilebilir.

Bu itibarla, ülkemizdeki yerel yönetim seçimlerine demokratik kitle örgütlerinin daha fazla etkinlikle katılmaları, işçi sınıfının partisinin öncülüğünde ağırlıklarını duyurmaları, bu amaçla uzun, zorlu mücadelelere girmeleri gerekmektedir.

Çağatay Anadol

Bakış

Hırçınlık...

Geçtiğimiz Cumartesi günü TSİP, Birlik Dayanışma ve Devrimci Demokratlar ortak bir antifaşist eylem düzenlediler. Coşkulu, kardeşçe bir dayanışma içinde yapıldı miting. Eylem birliği alanında uzun süredir özlemi çekilen bu olay, daha ileri adımlar için önemli bir başlangıç oldu. Demokrasi güçlerinin birliğini savunanlar eylem birliğine katılmayanlara da seslendiler bu mitingde. Dost ellerini onlara uzattılar tekrar.

Cevap ertesi gün geldi Sultanahmet Meydanından.

«...deniz anası gibi kaypak 'birlik' teraneleriyle ortada dolaşan şaşkınlar...»

Maddi gerçekliğin ayrıntılı tesbiti, bu tesbite uygun bir program, strateji ve taktikler bütünlüğünün oluşturulması... Bilimsel sosyalistlerin izlediği yöntem budur.

Maddi gerçekliği tersyüz etmek, öznel bir «gerçeklik» yaratmak, bunu yapanların ayağının yerden kesilmesi sonucunu vermiştir hep.

Şu soruya cevap verelim:

Bugün ülkemizde bilimsel sosyalist hareket ve demokrasi güçleri bir dağınıklık içinde midir?

Ne kadar «hayır, bilimsel sosyalist hareket dağınık değildir, 1920'den süzülüp gelen hareketin bugünkü biricik somutlanışı partimizdir» diye tekrarlarsanız tekrarlayın, maddi gerçeklik, zahmet edip de sizin öznel yargılarınıza boyun eğmez. İşçiler, emekçiler, aydınlar, gençlik bu öznel yargıya katılmayınca ve tavrıyla bunu habire gösterince hırçınlaşıp, ideolojik mücadele yerine küfüre, tahrifata ve iftiraya başvurmak, halkımıza hizmet etmez.

Demokrasinin içinde bulunduğu tehlikeyi kim savuşturacak? Bunun soyut cevabı var: İşçi sınıfımız ve tüm demokrasi güçleri. Ama bunun somut cevabı ne? İşçi sınıfımızın politik-örgütsel birliği henüz sağlanmamışsa demokrasi mücadelesi partinizin bunu sağlamasını bekleyecek mi? Demokrasi güçleri kimler, hangi örgütlerde temsilcileri var? Bunları ortak hedefler doğrultusunda bir araya getirmek için şimdiye kadar hangi çabalar içinde oldunuz?

Bunlara soyut cevaplar getirenler bilimsel sosyalistlere yöneltttikleri saldırıları niçin yaptıklarını bir daha düşünmelidirler.

Bir başka soru da şu:

Türkiye devrimci hareketinin ve ulusal demokratik hareketin kaderi, bunların aynı mücadele bütünselliği içinde uyumlaştırılmasına bağlı değil midir?

Bu uyumlaştırmayı bugünden sağlıyamıyorsak, mazlum ulusun devrimcilerine burun kıvırıp «doğru yolu görenler partimize geleceklerdir» diye beklemeye kalkıyorsak çok bekleriz.

Bilimsel sosyalist ve ulusal demokratik hareket arasında bugün bir kopukluk varsa, bunu, hareketin genel dağınıklığından, milliyetçi tortulardan, hele de 1970 öncesinin **Atatürkçü programlarından** soyutlamak mümkün değil. Öznelcilikten kaynaklanan hırçınlık o raddeye varmıştır ki, mazlum ulusun devrimcileriyle yapılan ve iki hareket arasındaki uyumu, bütünlüğü taş taş örme sürecinin tarihsel bir adımını teşkil eden işbirliğini «biricik parti», «aşiretlerle işbirliği» olarak gösteriyor. Gazetemizde tam metin olarak yayınlanan ortak bildirinin içeriğini eleştirmek yerine, ceffel kalem, «ilkesiz» damgasını yapıştırıp geçebiliyor.

Yaşını başını almış insanların, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler masalındaki aynaya bakıp, «söyle ayna dünyanın en güzeli kim?» diye sormalarının alemi yok. Türkiye'nin aynası «biricik parti» göstermiyor. Maddi gerçeklikle öznelliğin habire çelişmesine sinirlenip dostlara çatmak yerine maddi gerçekliğe dönüş daha doğru bir yol olsa gerek.

Bir sen eksiktin!

A. Hamdi KARSU

Bir büyük tekelciye satılan büyük bir gazetenin, ülkücüler tarafından hedef gösterilen köşe yazarı Türkeş'le röportaj yapıp, onun terör konusundaki görüşlerini kamuoyuna yansıtmayı görev bilmiş! MHP'nin terörle ilişkisini gerçekten kavramış ve bu konuda defalarca yazı yazmış bu yazarın, şimdi kendisini böyle bir görevin sahibi olarak görmesi çok şaşırtıcı.

Hergün gazetesinin, öldürülmesini istediği isimlerin başında yayınladığı bu yazar, MHP ile arasına giren «soğukluğu» gidermeyi deniyor anlaşılan. Böylece, faşizm karşısında kimi «demokratların» direnç ölçüsünü de göstermiş oluyor. Türkeş'in seçim gezilerine katılmaya, onunla birlikte kortejin en başında yürümeye başladı. Bu «sıcak» ilişkiyi biraz daha geliştirip, Türkeş'in «görüşlerini» yüzbinlerce okuyucuya aktarma «görevi»ne soyundu.

Yazar, Türkeşle konuşmasında terör-MHP ilişkisinden çok, terörün dış kaynaklarıyla «ilgileniyor»!

Nitekim, Türkeş bu yazarı cevap verirken hiç bocalamıyor, zorluk çekmiyor. Zaten söyleşi, Türkeş'in aylardır yaratmaya çalıştığı zemin üzerinde yapılmış. Bu zemin, MHP'nin terörle ilişkisi olmadığını, dış kaynaklı bazı kışkırtıcı ajanların MHP'ye sızarak **onu da** terörün içine sokmaya **çalıştığını** ileri sürüyor.

Kuşkusuz Türkiye'de bir CIA faktörü vardır ve terör eylemlerinin kızıştırılmasında bu faktörün önemli bir payı bulunmaktadır. Ancak CIA eylemlerini, Türkiye'deki bazı örgütleri kullanarak; gerçekleştirmektedir ve bu örgütlerin başında MHP gelmektedir. CIA'nın MHP'yi kullanabilmesi ise, bu partinin doğrudan bir terör örgütüne uygun yapısını, verdiği cevaplarda açıklıyor. Kışkırtıcı ajanlar MHP içinde varsalar eğer, MHP'nin bir cinayet örgütü olması nedeniyle, açığa çıkmadan ve zorluk çekmeden rollerini oynayabilmektedirler. Ancak, MHP'nin bunlardan bağımsız olarak bir terör odağı olduğu asla gözardı edilmemelidir.

Kışkırtıcılar, eğer örgütün terörle ilişkisi yoksa, kolayca açığa çıkarlar. Bugün, sosyalist hareket içinde bir kışkırtıcı ajanın deşifre olmaksızın bir gün dahi «kışkırtıcı» rol oynaması mümkün olamıyorsa, hareketimiz içinde onların çalışabileceği bir zemin olmamasındandır. Genel olarak, ne idüğü belirsiz bazı «sol» örgütler dışında, Türkiye'deki sol hareketin terörle herhangi bir ilgisi yoktur. Bu «sol» kisveli örgütler ise, olsa olsa CIA'nın ve resmi istihbarat örgütlerinin kurduğu, yönlendirdiği örgütler olabilir. Bunlar aracılığıyla sol'u terörle ilişki içindeymiş gibi göstermek, ya da bu türden iddialara değer vermek, demokratlığıyla bilinen bir yazara yakışmaz. Nitekim bu yazara da «yakışmamış»!

Ve esas önemli olan, gittikçe terör batağına saplanan ve halkın gözünde mahkum olan MHP'ye ve onun yöneticilerine, kamuoyunu yanıltmak olanağının verilmemesidir. Basınıyla, yazarıyla, demokratik ve siyasal örgütleriyle bütün Türkiye, MHP'nin üzerine yürürken ve MHP tam bir çıkışsızlığa itilmişken, onun siyasal demagojilerine itibar etmek, MHP'ye yardımcı olmaktan başka bir anlam taşımaz.

Kaldı ki, ne bu türden «tedbirsizlikler», ne de MHP yöneticilerine tanınan olanaklar, onları temize çıkarmaya yetmez. Faşizm hele egemenliğini kursun, ona kendini meşrulaştırma olanağını sunan bu türden çabaların sahiplerine de «gazetecilik» yapma fırsatını tanımaz!

SOSYALİST ÜLKELERDEN

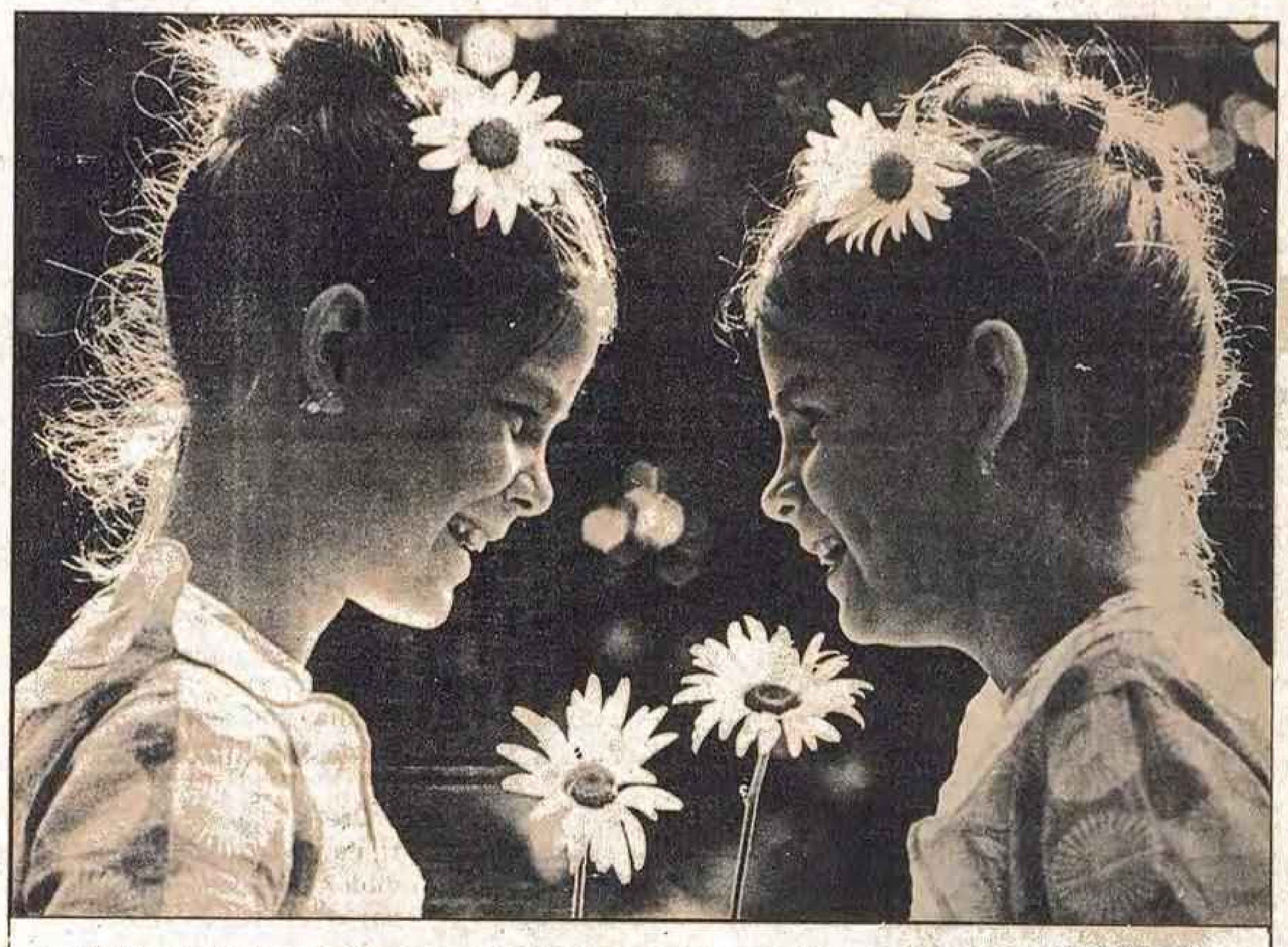

Sahipsiz, bakımsız, başıboş çocukların olmadığı, «suçlu çocuklar» kavramının bulunmadığı, tüm çocukların Güvenlik içinde yaşadığı ülkeler sosyalist ülkeler.

Sosyalist ülkelerde insanlar güvenlik içinde yaşar

Dünyada «suç işleme» oranının en düşük olduğu ülkeler Sosyalist Ülkeler. Kapitalist ülkelerde, ABD'deki şehirlerde hava karardıktan sonra sokağa çıkmanın «güvenlik» açısından çok sakıncalı olduğunu yetkililer açık açık söylerler! Oysa, sosyalist ülkelerin tümünde insanlar, günün her saatinde güvenlik duygusu içinde gezebiliyor, dolaşabiliyorlar. Hırsızlık, yankesicilik, dolandırıcılık, ırza tecavüz, adam öldürme, adam kaçırma, soygun vs. türden olaylara rastlanmıyor.

Sosyalist ülkelerin, özellikle de Sovyetler Birliği'nin «sıkı bir polis devleti» olduğu safsatası ile şartlanmış olarak bu ülkeye giden insanlar ortada dolaşan polislere rastlamayınca çok şaşırıyorlar. Hatta o kadar şaşırıyorlar ki, «Başımıza bir iş gelse kimden yardım isteyeceğiz? Ortalıkta polis gözükmüyor» diyorlar!...

Sokaklarda tek tük rastlanan polisler silahsız. Ellerinde sadece telsiz cihazları taşıyan «trafik polisleri».

Köy - Koop Manisa Birliği Halk Pazarı, AP'liler tarafından tahrip edildi

Ankara (a.a) — Köy-Koop Manisa Birlik Halk Pazarı'nın AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in mitingini izleyenler tarafından tahrip edildiği öne sürülmüştür.

Köy-Koop Manisa Birliği Başkanı Mustafa Pala tarafından yapılan açıklamada, Halk Pazarına sözkonusu saldırının Demirel'in Manisa'ya gelişinden bir saat sonra gerçekleştirildiği bildirilmiş ve şöyle denilmiştir:

«Köy-Koop Manisa Birliği Halk Pazarı, Demirel ve yandaşları tarafından bilinçli bir şekilde hedef olarak gösterilmiştir. Demirel'i dinlemek için gelenler kışkırtılmıştır. Köy-Koop Halk Pazarının bulunduğu binanın biraz ilerisine asılan «Köy-Koop, Tansa dediler, eşrafı yediler» pankartı bunun somut örneğidir.»

Tavas TÖB-DER üyeleri yanödemedeki artış farklarını Başbakana gönderdi

Tavas (Gerçek) — Töb-Der Tavas şube başkanı Refik Kocabıyık, bir açıklama yaparak, memur maaşlarına getirilen 150 TL'lık yanödeme artışının memurlarla alay etmek olduğunu söyledi. Hayat pahalılığının hergeçen gün hızla arttığı bir ortamda getirilen bu komik artışın memur kesiminde tepkiyle karşılandığını belirten Kocabıyık, açıklamasında özetle şöyle dedi:

«Yan ödemelerdeki artış yalnızca bir aldatmacadır. Üyelerimizin tümüne yakın bir bölümü yan ödemelerdeki bu komik artışı protesto ederek bir aylık artış farklarını Başbakana gönderdiler. Güç koşullar altında görevlerini yapan, grevli, toplu iş sözleşmeli sendika hakkı için kararlı bir mücadele veren eğitim emekçilerinin bu hareketi yöre halkından büyük destek gördü.»

Diyarbakır'da kömür karaborsa

- **Diyarbakır'da kömür 4500 liradan satılıyor.**

Diyarbakır, (THA) — Şehirde yakacak kömürün tonu karaborsada 4500 liradan satılırken, vali Yılmaz Türktekin, kömür sıkıntısının giderilmesi için 50 bin ton kömürün Diyarbakır'a tahsis edildiğini açıkladı.

Halkın yakacak kömür ihtiyacının karşılanması için çaba harcıyacaklarını belirten Diyarbakır valisi Yılmaz Türktekin, tahsis edilen 50 bin ton kömürün 17 bin tonu belediyeye, geri kalan bölümünün ise işçilere dağıtılacağını söyledi.

Vali Türktekin, «Kömür sıkıntısının yanı sıra yağ sıkıntısını da gidermeye çalışıyoruz. 50 ton yağ istedik Şehre getirilecek yağ ve kömür sıkı denetim altında dağıtılacaktır. Amacımız halkın bu kış temel ihtiyaç maddesi sıkıntısını çekmemesidir» dedi.

Genel-İş Trabzon şubesinin 7. olağan genel kurulu yapıldı

Trabzon (Gerçek) — Genel-İş Trabzon şubesinin 7. Olağan Genel Kurul toplantısı yapıldı.

303 delegenin katıldığı kongre sonunda yapılan seçimlerde, Demokratik Merkeziyetçi, Kurtuluşçu ve sol sosyal demokrat adayların bulunduğu ilerici liste 210 oy alırken, sağ sosyal demokratların listesi 93 oy alabildi. Böylece daha önce sağ sosyal demokratların elinde bulunan şubede ilerici bir yönetim işbaşına geldi.

Okurlardan

Sosyalizmi devirme partisi

Sosyalizm adına çıkıpta karşı saflara düşen bir Maoculuk vardı. Bir de anti-sosyalizme, antisovyetizme hız vererek SDP çıkış yapıyor. Maocuları aratmıyor. Tam zamanında burjuvazinin (takdire şayan) hizmetlisi oluyor. Nitekim burjuva basınının ustalarından övgüler alarak «gerçek sol» madalyası ile sık sık ödüllendiriliyor.

Hiç bir sosyalist harekete bugünedek bu paye nasip olmadı, olmaz da. Ne güzel! Hayali uyduruk bir sosyalizm tarifi ve dünyanın üçtebirinde yaşayan sosyalist sisteme her türlü yalan ve tezviratla düşmanlık. Emperyalizmin ve burjuvazinin has hizmetlisi olmak buna denir. Tekelciler bu politikaya tam numara veriyor. Sosyalistler koynunda bundan daha zehirli yılan besliyemezler. Sol gösterip sağ vurmanın yeni şampiyonu SDP'dir.

Karşı devrimci görüşlerinden bazılarına değinelim; ilkin sosyalist ülkelerde sendikal özgürlük yok çarpıtmasından başlıyalım. Tüm dünya çok iyi bilmektedir ki sosyalist ülkelerde tüm çalışanların sendikaları mevcuttur. Onlar, kapitalist ülkelerdekinden farklı bir işlevi görürler hiç kuşkusuz. Zira sosyalizmde çıkarları çatışan farklı sınıflar yoktur, bu nedenle sendikalar üretimin artırılmasına yani sosyalizmin inşasına katkıda bulunma konusunda önemli rol sahibidirler.

Sosyalist ülkelerin yönetiminde «bürokrasi» vardır yalancılığına gelince: Örneğin SSCB'de nüfusun tamamı sekiz yıllık eğitimden geçirilmiştir. Orta öğretim yapmak zorunludur. Ayrıca 1977 yılında 861 adet yüksek okulda her yıl 5.038.000 öğrenci öğrenim yapabilmektedir. Sanırız çoktan nüfusun çoğunluğu SDP kafasına göre «bürokratlaşmıştır». Ayrıca şunu eklemek isterim ki bu tür gerçek dışı iddiaları artık dünyanın en önde gelen anti-komünist ideologları dahi yapmamaktadır.

Liderlerin sosyalist ülkelerde uzun yıllar değişmemesi safsatasına gelince: Sosyalist harekette ve yönetimlerde kollektif liderlik uygulanır. Kişi putlaştırmasına asla göz yumulmaz. Kollektif liderlik ne yağ kuyruğudur, ne de çocuk bahçesinde sırayla binilen bir salıngaçtır. Yetkin, fedakar ve topluma kendisini kabul ettiren kişiler kollektif liderlik içerisinde doğal olarak yer alırlar. Meclis ve partilerde işçi sınıfı her zaman için çoğunluğu oluşturmuştur.

H. ASLAN

Bütçe ve Emekçiler

Bütçe, günümüzde ülkenin gelir-gider durumunu gösterir bir belge olarak tanımlanmakta. Nasıl; gelir ve gideri olan bir kişinin ya da ailenin bütçesinin bulunması gerekiyorsa, bir üretim birimi olan işletmenin ya da devletin de gelir ve harcamalarını gösterir bir bütçesinin bulunması gerekir. Bütçenin görevi sadece gelir ve giderin miktarını belirlemek ve devlet gelirlerinin toplumdaki sınıf ve tabakalar arasında nasıl dağıtılacağını göstermek için hazırlanır.

Bütçe, ekonominin varolduğu bütün toplum biçimlerinde hazırlanmıştır ve devlet gelirlerinin nasıl kazanıldığını, kimlere, ne miktarda harcandığını açıkseçik göstermesi açısından emekçi kesimler için demokratik bir kazanım olmuştur.

Bütçe, asıl anlamını kapitalist toplumda, özellikle de tekelci kapitalizm döneminde kazanmıştır. Kapitalizmin rekabetçi döneminde, bütçe, kapital sahiplerinin malî durumlarını ayarlayan ve yansıtan, kamusal hiçbir önemi olmayan bir özelliğe sahiptir. Kapitalizmin tekelci aşamasında ise, bütçe özel kesimin girmediği alanlarda, özellikle masrafsız ve kârsız alanlarda devlet eliyle yatırım yapmayı, tekelcilerin sermaye gereksinimlerini karşılamayı gözeten bir araç olmuştur. Böylelikle, geniş emekçi kesimlerden toplanan vergilerin, vergi dışı gelirlerin ve borçlanmaların cari, yatırım ve transfer harcamaları adı altında tekrar bu kesimlere ve sermayenin gelişimini sağlamak amacıyla tekellere aktarılması görevini üstlenmiştir.

Toplanan gelirlerin belli bir kısmı kendilerinden vergi alınan kesimlere aktarılmakla birlikte, devlet bütçesinin ulusal gelirin yeniden dağılımındaki artan rolü, kapitalist gelişmenin özünü değiştirmemekte, kapitalizmin çelişkilerini gidermemekte, tersine bunları daha da keskinleştirmektedir.

Gelirlerin dağıtılmayan kısmı ise, burjuvazinin yararını gözeten meta ve hizmet alımlarında kullanılır. Örneğin, 1967 yılında ABD ulusal gelirinin % 38.6'sı devlet bütçesi vasıtasıyla yeniden dağıtıldığı halde, % 27.2'si silahlanma harcamalarına ayrılmıştır. Bütçedeki toplam harcamaların gene askeri amaçlı harcamalar olduğu halde, sağlık harcamalarının oranı sadece % 4.4, eğitim harcamalarının oranı da % 18.5 olmuştur.

Kapitalist toplumdaki bütçeler, ekonominin bütününü kavrayamazlar. Türkiye'de, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin bütçe dışında ele alınmaları ancak zararlarının devlet bütçesinden karşılanması buna örnektir. Bu ise, tekelci sermayenin ekonominin tümüne egemen olduğu böyle bir düzende bütçenin sanıldığı kadar etkili olmadığını gösterir.

Ayrıca, kapitalist toplumda, bütçeler ekonomideki anarşiyi, düzensizliği yansıtan belgeler olarak hiçbir zaman denk olamazlar. Ve her geçen yıl bütçe açıkları artar. Örneğin, 1975 yılı bütçesi 7.5 milyar lira açık verdiği halde, 1977 yılı bütçesi 35 milyar lira açık vermiştir.

Kapitalist bütçeleme anlayışında gerçekçilik ve samimiyet bulunmadığı gibi, belirlenen plân hedeflerine ulaşmak amacıyla yıllık programlarla hiç bir bağlantı kurulmamaktadır. Bunun en iyi kanıtı, öngörülen rakamların gerçekleşme rakamlarını tutmayışıdır. Örneğin, 1978 yılı bütçesinin yıllık programda 226 milyar lira olan ödenekleri, TBMM'nde 279 milyar olarak kanunlaşmış, yıl içinde yapılan eklemelerle tavan 407 milyar liraya yükselmiş, fakat kaynak yetersizliğinden ancak 325 milyar lira harcanabilmiştir.

Bütçe ödneklerinin sektörler arasındaki dağılımında da üretici olmayan kesimlere fazla miktarda ödenek ayrılması kapitalist bütçeleme anlayışının bir sonucudur. Tekelci kapitalizmin mantığında olan silahlanma harcamalarının istikrarsızlığı yanında, burjuva devletin silahlanma harcamaları bütçenin büyük bir kısmını oluşturmakta ve her yıl toplam harcamalar içindeki oranı aşağı yukarı aynı düzeyde kalmaktadır. Esasen, silahlanma harcamalarının artışı kapitalizmin devresel ve sürekli bunalımlarına çare bulmak amacıyla, 1930 sonrasında pek sık başvurulan bir yol olmuştur ve burjuva devletin saldırgan yüzünü açıklıkla ortaya koymuştur.

Bu özelliklere, ülkemizdeki bütçe uygulamasında da rastlanır. Bütçe kanunlarında genel bütçe harcamaları içinde yeralan Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ödeneklerinin toplamı, genel bütçe harcamalarının 1/4'ünü oluşturmaktadır. Bütçe dışı silahlanma giderlerini (1970'li yıllarda NATO çapında uygulanmaya başlayan REMO-Yenileştirme Projesi vb.) de gözönüne alınırsa, bu tür harcamaların daha da büyümesi kaçınılmaz olacaktır.

Kısa olarak, tekelci devlet kapitalizminde, bütçe, işçi ve emekçi kesimlerden vergilerle ve vergi dışı yollarla toplanan gelirlerin, sermaye kesimine aktarılmasını sağlayan malî bir araç olarak, günümüzdeki görevini aksak-köstek yerine getirmeye çalışmaktadır.

Sovyetler Birliği'nde yakıt fiyatları 31 yıldır aynı

Soğukların başlamasıyla birlikte yakıt ülkemiz insanları için her geçen gün ulaştığı başedilmez fiyatlarla büyüyen bir sorun olmayı sürdürüyor. Buna karşılık Sovyetler Birliği'nde gaz ve elektrik enerjisi ile sıcak su ve merkezi ısıtma bedeli 1948'den bu yana yani 31 yıldır aynı. Bu süre içerisinde pahalanan benzin ise, yine de Batı ülkelerinin çoğundan 3-4 kat daha düşük fiyatla satılıyor.

SSCB kömür ve petrol çıkarımı bakımından dünyada birinci, elektrik enerjisi üretimi ve gaz çıkarımı bakımından ABD'den sonra ikinci durumda bulunuyor.

SSCB'de yakıt-enerji kompleksinin gelişmesiyle ortaya çıkan güçlükler ve sorunlar tüketiciye yansıtılmaksızın çözümleniyor. Örneğin bugün Sovyetler Birliği'nde yakıt için giderek daha uzak bölgelere gidilmesi, yeni yatakların kullanılır hale getirilmesi gerekiyor. Tüm bunlar ülkede enerji kaynaklarını geliştiriyor, ancak aynı zamanda yakıt maliyetini de yükseltiyor. Ülkede ortalama doğal gaz çıkarım maliyeti 1964 yılına kıyasla 5 kattan fazla, ulaştırma masrafları ise 2 kat artmış durumda. Ancak tüketici bu durumdan etkilenmiyor. Tüketici gaz için, harcanan yakıta bağlı olmaksızın ayda aile üyesi başına 0,46 ruble ödüyor, yani 8 lira. Bu miktar yıllardır aynı.

Moskova'da sıcak su için ayda kişi başına 0,67 ruble (yaklaşık 34 lira) ödeniyor. Her Moskovalı günde ortalama olarak 100 litreden fazla, ayda ise 3 ton sıcak su harcıyor. Merkezi ısıtma için ödenen para ise ayda adam başına 0,89 ruble (yaklaşık 45 lira).

Dünyadaki tüm diğer ülkelere göre daha iyi kömür, gaz ve petrol sağlamasına rağmen SSCB, yakıt-enerji dengesinin yeniden kurulmasını öngören geniş bir program saptamaktadır. Hesaplar ucuz kömür ve atom enerjisi üzerinde yapılıyor.

Atom enerjisinden barışçı amaçlarla yararlanmada öncü olan SSCB dünyadaki ilk atom elektrik santralini 25 yıl önce kurarak, 1954'te sanayiye elektrik vermişti. Yakın bir gelecekte atom santrallerinin toplam gücü 100 milyon kilovatı bulacaktır. Sovyet enerji geliştirme programı halk ekonomisinin pekçok dallarında ve günlük yaşamda petrol ve gazın yerini atomun almasını öngörüyor. Bu santrallerde günlük yaşam için üretilen ısının, mineral yakıtla çalışan kazanlardan 2 kat daha ucuz olacağı belirtiliyor. 1990 yılına doğru bu tür santrallerin yapımı, Sovyetler Birliği'nin birkaç yüz yerleşme yerinde önem verileceği ve bunun yılda yaklaşık 200 milyon ton petrol tasarruf etme olanağı vereceği kaydediliyor.

Piyasadaki banknot miktarı artıyor

● **Bu artışın, seçim döneminde üreticiye ödenen pirim ve taban fiyatlarını karşılamak üzere Merkez Bankası'nın KİT'lere açtığı kredilerden kaynaklandığı açıklandı.**

Ankara — Merkez Bankası tarafından yayınlanan «haftalık» durum raporunda, piyasadaki banknot miktarında bir hafta içinde 1,5 milyar liralık artış olduğu bildirildi.

Merkez Bankası raporunda, 152,2 milyar liradan 153,7 milyar liraya ulaşan bu artışın, KİT'lere açılan kredilerden kaynaklandığı açıklandı. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin buğday taban fiyatına 80 kuruşluk ek prim vermesiyle, Merkez Bakasından para çekmek zorunda kaldığı ve açılan bu kredi ile piyasadaki banknot miktarının yükseldiği belirtildi.

Öte yandan, Merkez Bankası'nca kamu kesimine açılan kredilerin, 9 ay içerisinde, 73,2 milyar liralık bir artışla 163,7 milyar liradan 236,9 milyar liraya yükseldiği, aynı süre içinde özel kesime açılan kredilerde ise sadece 1,8 milyar liralık bir artış sağlandığı öğrenildi.

Bu arada, son bir hafta içinde, özel kesime verilen kredilerde 2.2 milyar liralık bir azalma gözlendi. Özel kesim kredilerinin 82,3 milyar liradan 80.1 milyar liraya inmiş olması, bazı çevreler tarafından Merkez Bankası kredilerinin özellikle kamu kesimine yöneltilmekte olduğu şeklinde yorumlandı.

Amerikan doları Tokyo borsasında büyük değer kazandı

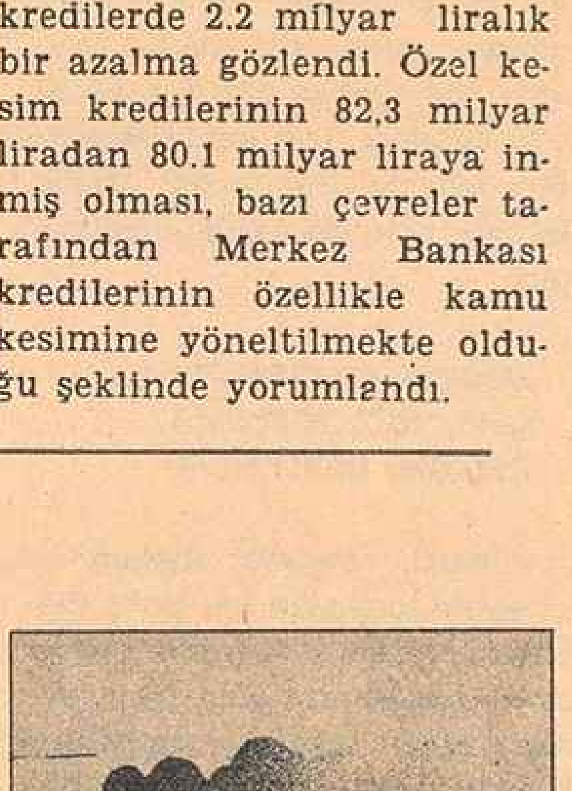

Tokyo (a.a.) — Amerikan doları, Amerika Merkez Bankası'nın hafta sonunda enflasyonla mücadele için bazı sert önlemler alması üzerine Tokyo borsasında son zamanların en büyük atılımını yapmıştır.

Bir Amerikan doları 226.30 Yen'e kadar yükselmiştir. Japonya Merkez Bankası Yen'in değerini korumak için elindeki döviz rezervlerinin ufak bir kısmını satışa çıkartmıştır.

Amerikan doları geçen Ekim ayında büyük değer kaybına uğrarken, 175.50 Japon Yen'ine kadar düşmüştü.

Detant düşmanlarına ağır darbe

● **Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde verdiği demeci, Sovyetler Birliği'nin dünya üzerinde kalıcı bir barış sağlama çabalarının gerçek öncüsü olduğunu bir kere daha gösterirken, detant düşmanları için ağır bir darbe oldu.**

Moskova (a.a.) — Sovyet Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Demokratik Alman Cumhuriyeti'ndeki Sovyet askerlerini azaltacakları yolundaki demeci, dünya kamuoyunda çeşitli yankılar uyandırmaya devam etmektedir.

Leonid Brejnev, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde yaptığı konuşmada, bu ülkedeki 20 bin Sovyet askeri ile bin Sovyet tankının çekildiğini ve Sovyetlerin batısında hazır durumda bulunan füzelerin sayısının azaltılacağını açıklamış, NATO'nun da bu çeşit füzeleri Batı Avrupa'da bulundurmaktan vazgeçmesini istemiştir.

Sosyalist ülkeler basın kuruluşları, bu gelişmeyi Avrupa barışı için «anahtar» olarak nitelemişlerdir. Bulgar gazetesi «Rabotnichesko Delo» bu sözün, Sovyetler Birliği'nin batıyı tehdit ettiğini savunan detant düşmanları için ağır bir darbe olacağını yazmaktadır.

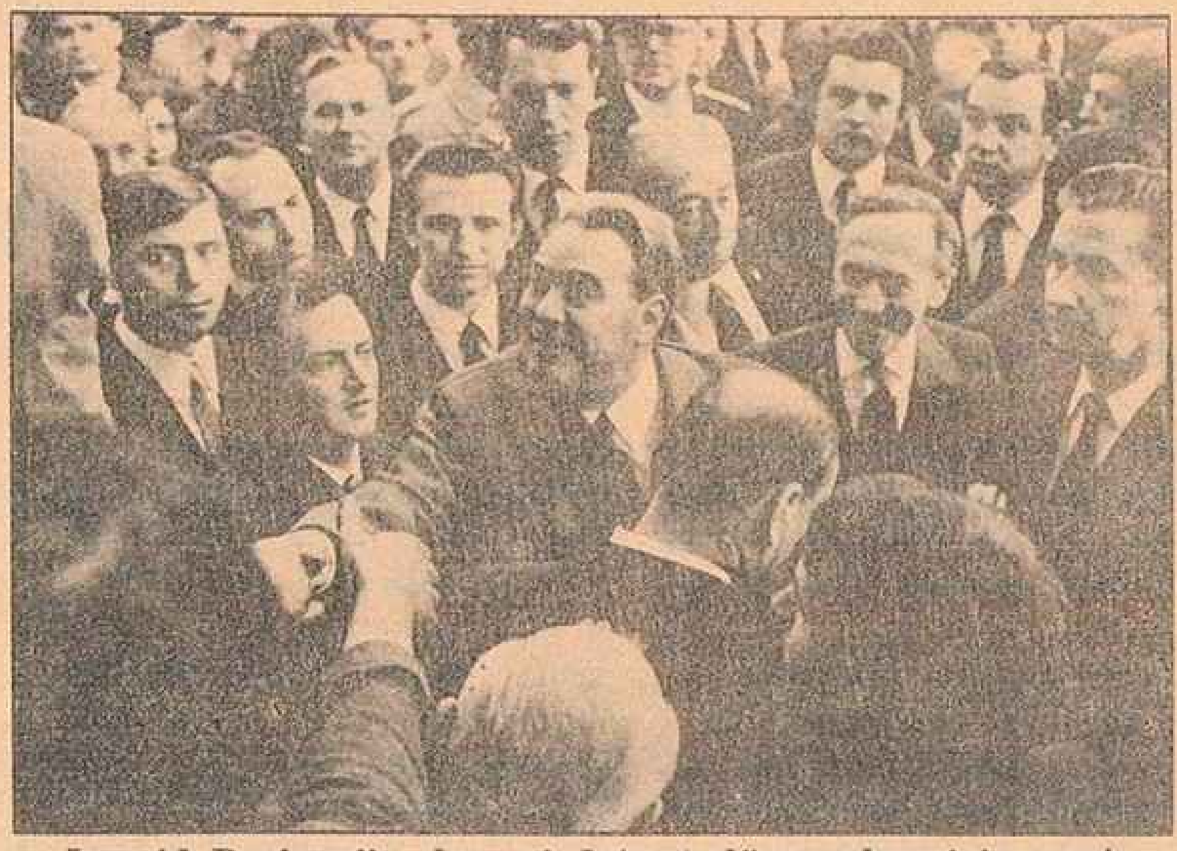

Leonid Brejnev'in demeci detant düşmanları için yeni bir darbe oldu.

Öte yandan, ABD Başkanı Jimmy Carter'in Güvenlik Danışmanı Brezinski, televizyonda yaptığı açıklamada, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Doğu Berlin'de yaptığı konuşmanın «olumlu yönleri» olduğunu belirtirken; Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Brejnev'in konuşmasında yer alan bazı noktaları «şiddetle desteklediğini» açıklamıştır.

Brejnev'in «Salt—3» görüşmelerinde kıtalararası füzelerin kaldırılması önerisine değinen Schmidt, bu görüşmelerin yakında başlaması dileğinde bulunarak, «Salt—2»'nin ABD Senatosunda onaylanmasının kaçınılmaz olduğunu söylemiştir. Bu arada Federal Almanya Muhalefet lideri Joseph Staruss, Brejnev'in kararından hoşnutluk duyduğunu, gene de Sovyetler'in Avrupa'daki askeri gücünün Demokratik Almanya'dan çekilmekle fazla kayba uğramayacağını savunmuştur.

FKÖ Haddat'la görüşmeyi reddetti

● **Güney Lübnan'da kukla hükümet kuran Binbası Saad Haddad'ın görüşme isteğini reddeden FKÖ, bunun bir İsrail hilesi olduğunu belirtti.**

Filistin Kurtuluş Örgütü yetkilileri, Güney Lübnan'da yerleşmiş bulunan İsrail desteğindeki Binbaşı Saad Haddad'ın Filistinli ve Suriye önderleriyle görüşme isteğini reddetti. Binbaşı Saad Haddad'ın Güney Lübnan'daki çatışmalara son verilmesi amacıyla yaptığı çağrı üzerine bir açıklama yapan Filistinli bir sözcü, bu öneriyi bir İsrail hilesi olarak niteleyerek, İsraillilerin Güney Lübnan'daki anlaşmazlığı yalnızca Filistinlilerin ve Lübnanlıların bir sorunuymuş gibi göstermek istediğini söylemiştir. Sözcü, Haddad'ın da İsrail politikasına alet olduğunu, tüm davranışlarının İsrail'ce yönetildiğini belirtmiştir.

Barış özveri istiyor

Barışın gerçek öncüsünün sosyalist sistem ülkeleri olduğu her defasında görülüyor. Salt—2'nin «kime yarayacağı» tartışmasını militarist güçler yapadursun dünyada siyasi iklimi, sadece ve sadece Sovyetler Birliği'nin başını çektiği barış hareketinin yumuşatabileceği görülüyor.

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in, Demokratik Alman Cumhuriyetindeki 20 bin askerin ve bin tankın geri çekileceğini açıklaması, Orta Avrupa'da karşılıklı askeri güç indirimi çabalarına tek yanlı bir güç katmış olacaktır. Bu askeri güçlerin Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde bulunmalarının anlamı, sosyalizmin militarizme karşı savunulmasıdır. Ancak, Salt—2'nin ve genel olarak barış hareketinin kalıcı sonuçlar elde etmesi, günümüz dünyasında özellikle, halkların güvenliğinden ve çıkarlarından yana sorumluluk duyan sosyalist sistemin paha biçilmez fedakârlıklarını zorunlu kılmaktadır. SSCB'nin barışı güçlendirmeye yönelik bu jestinin Detant düşmanlarını köşeye sıkıştıracağı ve barış düşmanı çabaları etkisiz kılacağı açıktır.

Ancak bu ilk ve «jest» niteliği taşıyan adımların, karşı tarafta da sağduyuyu harekete geçirmesini beklemek hakkına her zaman sahibiz. Ancak böyle olursa dünya üzerinde barışın ılık rüzgârları esebilecektir.

Dünyada milyonlarca insan ve bu arada çocuklar açlıkla yüzyüze. Öte yandan, emperyalistlerin silahlanma kışkırtıcılığı artarak, sürüyor.

1977'de açlıktan 20 milyon insan öldü

● **ABD'de, yalnızca Şikago'da 40 bin insanın gıda yardımına ihtiyacı olduğu bildirildi.**

İllinois (THA) — Dünyada Açlık Komisyonu temsilcisi Dr. Terence Rogers, Açlığı Önleme Konferansı'nda yaptığı konuşmada, 1977 yılında tahminen 20 milyon insanın açlıktan öldüğü, başka bir deyişle, günde 40 bin kişinin bu nedenle öldüğünü söyledi.

Dr. Rogers, ABD'nin askeri gücünü artırmak yerine, insanların temel ihtiyaç maddelerinin yoksunluğundan kaynaklanan ekonomik sıkıntıyı giderecek yöntemler geliştirmesi gerektiğini belirtti.

Ulusal Bilimler Akademisinin 1977 yılında tahminen 20 milyon insanın açlıktan öldüğünü saptadığını kaydeden Rogers, dünya nüfusunu beslemeye yetecek yiyecek bulunduğunu, ancak dağılım aksaklığı yüzünden açlık nedeniyle ölümün devam ettiğini sözlerine ekledi.

Beslenme uzmanı ve aynı zamanda ABD elçisi Solomon Linowitz'in üst düzeyde teknik danışmanı olan Rogers, «Açlığı önlemenin yollarından biri de insanları besin temini konusunda eğitmektir,» dedi.

Bir konuşmacı açlığın ABD'yi de etkilediğini, yalnız Şikago'da aylık gıda yardımına muhtaç yaklaşık 40 bin kişi bulunduğunu ileri sürdü.

KISA... KISA...

● 1960'daki Genel Kurul toplantısından bu yana Birleşmiş Milletlere gitmemiş olan Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'nun, bu hafta içinde Birleşmiş Milletler'i ziyaret etmesinin beklendiği ABD Dışişleri Bakanlığınca açıklandı.

● Sovyet Politbüro üyesi Konstantin Çernenko'ya, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin en yüksek nişanı verildi. Demokratik Alman Cumhuriyeti Devlet Başkanı Erich Konecker'in «Karl Marks» nişanını Çernenko'ya takdim edilişini Leonid Brejnev de izledi.

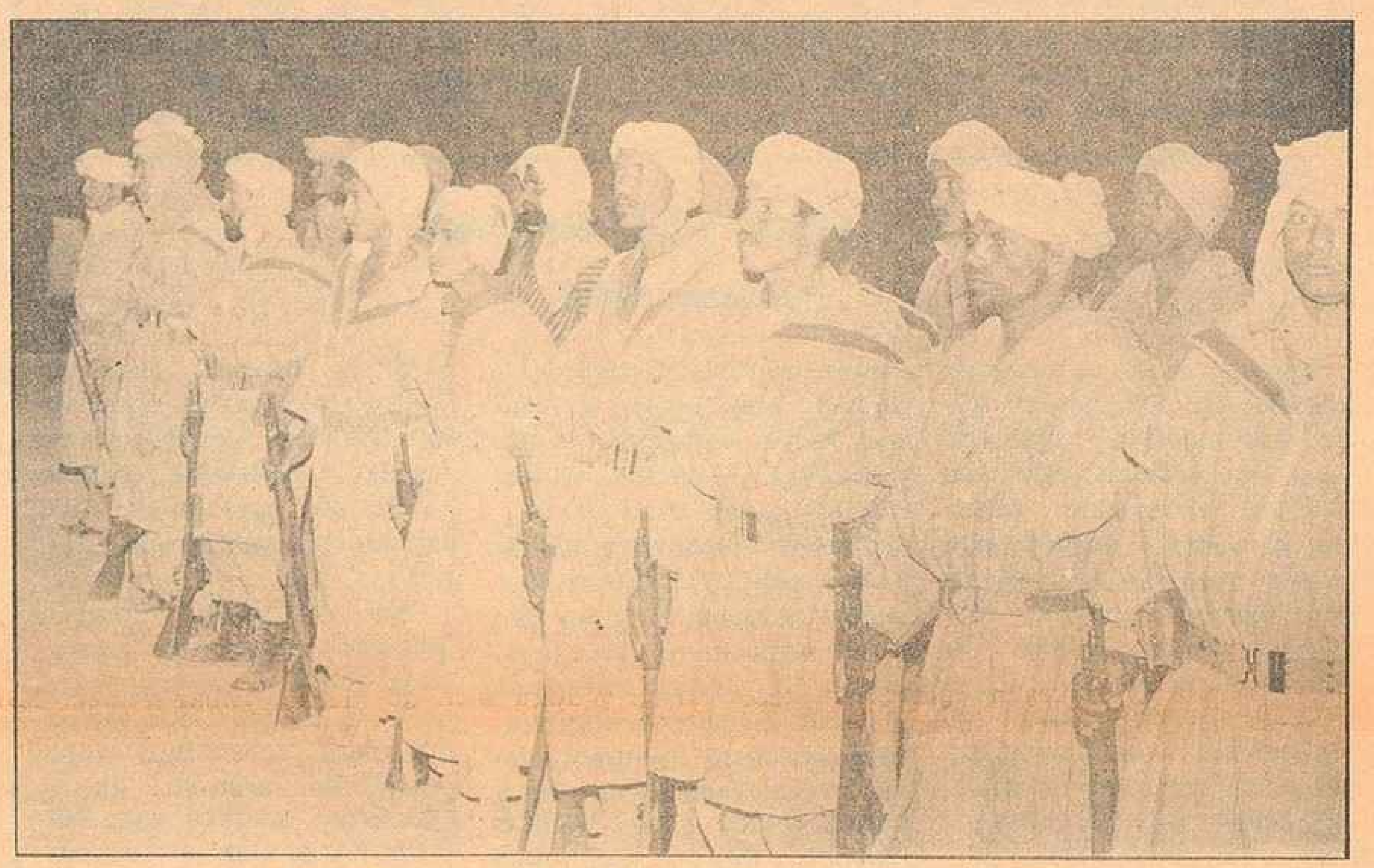

Polisario Cephesi Batı Sahra'nın kurtuluşu yolundaki kararlı mücadelesini sürdürüyor ve zafere yaklaşıyor.

Polisario Cephesi Asmara'yı ele geçirdi

Cezayir (a.a.) — Polisario Cephesi Batı Sahra'nın ikinci büyük kenti Asmara'nın, Fas birliklerine karşı verilen mücadele sonucu kuşatıldığını ve kurtarıldığını bildirmiştir.

Polisario Örgütünün Cezayir'de yayınlanan bildirisinde kente destek sağlamak için bir çok Fas askerinin bölgeye gönderildiği ve bildiri yayınlandığı sırada çarpışmaların sürdüğü belirtilmiştir.

Batı Sahra Savunma Bakanlığına yakın bir kaynaktan alınan bilgilerin aktarıldığı bildiride, Asmara kentinin kurtarılmasından önce, kentte ve çevresinde karargah kurmuş işgal kuvvetlerine karsı yoğun bir saldırı düzenlediği ve bunun sonucunda kentin düştüğü açıklanmıştır.

Mao'cu Politikanın tarihsel kökleri ve özü ①

GİRİŞ

Çin'le komşuları olan Güney ve Güney-Doğu Asya ülkeleri arasındaki karşılıklı ilişkilerin tarihi, son zamanlarda dünya kamuoyunun derin dikkatini çekmeye başladı. Bu bölgede halkların emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı yaptıkları sürekli savaş sonucunda önemli olumlu değişiklikler yapıldı; barışı ve istikrarı sağlamlaştırma, ulusal bağımsızlığa kavuşma ve ilerleme yolunda eğilimleri kuvvetlendi.

Fakat olayların bu yönde gelişmesi, Mao Çe Tung'un fikir ve vasiyetlerine bağlı kalacaklarına and içerek Güney ve Güney-Doğu Asya ülkelerini etkileri altına alma politikasını gütmeye başlıyan bugünkü Çin yöneticilerinin işine hiç gelmemektedir. Pekin bu amaçlara ulaşmak için, adı geçen bölgede durumu son derece gerginleştirmeye, ülkeler ve halklar arasında nifak sokmaya ve düşmanlık tohumları ekmeye yelteniyor, bu devletlerin içişlerine karışıyor, kundakçılık ve tahrikçi faaliyet yürütüyor ve gerçekte bütün komşularının topraklarına göz dikiyor. Aynı amacla Pekin birçok Asya ülkelerinde yaşıyan ajanlarından yani aslen Çinli olan (Huatsyc) zengin burjuvazi çevrelerinden genişçe yararlanarak Güney ve Güney-Doğu Asya ülkelerinde ayrılıkçılara ve asi unsurlara, Pekin taraftarı, hükümet düşmanı hareketlere manevî ve maddî yardımda bulunuyor.

Pekin'in Güney ve Güney-Doğu Asya ülkelerine karşı kullandığı bütün araç ve yöntemler, bugünkü Çin yöneticilerinin yarattıkları yeni yöntemler değildir. Bütün bu usul ve araçlar, vaktiyle Çin imparatorlarının, militarist ve yayılma taraftarlarının diğer halklara ve ülkelere karşı güttükleri büyük devletçilik ilhak ve şovenist politikasının sürdürülmesi demektir.

Mao Çe Tung'un halefleri büyük devletçilik ve hegemonya emellerine uygun olarak «Çin Santrizmi» gibi sayıklama fikirleri şimdi dış politikalarının temel taşı yaptılar.

ÇİN İMPARATORLARININ GÜTTÜKLERİ POLİTİKANIN AMACI NEYDİ?

Bilindiği gibi eskiden Çin, ulusun hakim çevrelerinin yalnız Çin halkını değil ulusal azınlıkları ve komşu halkları da sömürdükleri bir imparatorluktu. Çin imparatorları ülkelerini dünyanın siyasal ve kültürel merkezi sayardı, resmi Çin belgelerinde, bütün dünya halkları «barbarlar», cihan merkezinin haraçgüzarları olarak adlandırılıyordu. Çin santrizminin hanedan şovenist gelenekleri işte böyle daha uzak bir geçmişte oluşmaya başlamıştı. Daha eski zamanlarda ortaya çıkan Çin santrizmi «Göğün oğlu» ve onun toplumsal hayatta oynadığı role ilişkin siyasal doktrine dönüşen eski dinsel teoriyle sıkı sıkıya bağlıydı. Çin'de iki devir yani İn ve Cou devirleri (Milattan önce 14. ve 11. yüzyıllar) arasında doğan bu doktrin, üç bin yıldan fazla kullanılmış ve bütün Çin imparatorlarının dış politikasının temel taşı olmuştu.

Maocu Pekin yönetimi dünya barış güçlerinin mücadelesini baltalamak yolunda emperyalizmle kolkola.

Çin santrizmi kısaca karakterize edilirse, bunun, komşu halkları «Göğün oğluna», Gökteki'nin vekiline bağlama ya da bu halkları ele geçirme politikası olduğu söylenebilir. Eski Çinlilere göre imparator işte böyle olmalıymış!

Eski Çin filozofları tarafından halklara aşılanan bu fikir sonraları bütün Ortaçağ devri boyunca bilgin ve politikacılar tarafından desteklenmişti.

Örnek olarak Çin imparatoru Süan di'nin (Milattan önce 74-78 yılları) 52 yılında hükümdar Sün'e gönderdiği mektubun şu sözlerini hatırlatalım: «Bütün dünya devletlerinin başında bulunan Han, güç ve bağlılık yardımıyla idare eder. Güneş ve Ayın altında yaşıyanların hepsi onun (yani imparatorun) hizmetçileridir... Çin, adetleri değişik olan birçok halklara karşı ilişkilerinde âdil olur, yakın ve uzaklar farkını gözetmez. Uysalları mükafatlandırır, karşı gelen ve ayaklananları cezalandırır.» Han diplomatları «İ i ci i», yani «barbarları diğer barbarların yardımıyla ezme» taktiğine genişçe başvuruyorlardı. Bu taktik daha eski Çin hükümdarları tarafından da kullanılıyordu.

Devam edecek

SANAT~KÜLTÜR~BİLİM

Ömer Faruk Toprak için

Hasan İzzettin DİNAMO

Onu, 1941 yılı, hızlı şiirler yazdığım dönemde, Beyoğlu'nda Liman sergisini gezerken tanıdım. Liman sergisi, hepinizin bildiği gibi, bizde ilk sosyalist ya da gerçekçi ressamların açtıkları savaşımcı sergiydi. Ondan sonra da bütün bu ressamların başlarına olmadık belâlar gelmekte gecikmemişti. Ömer Faruk Toprak, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-iş şubesi arkadaşlarımdan İsmet'in de kardeşi olduğundan, aramızda hemen bir yakınlık doğmuştu. Oysa, onun sergiyi gezmeğe gelişi, bana kendini tanıttırışı, başka anlam taşıyordu. Genç şair ,sayıları pek çok da olmayan devrimci şairlerden biriydi. Yeni Edebiyat-Ses dergileri çevresindeki devrimci yazarlar topluluğuna katılmakta gecikmedi. O gün bugündür Ömer Faruk Toprak, yerli-yabancı faşizme karşı açılmış sürekli savaşımdaki yerini hiçbir vakit bırakmamıştır. Bu yüzden ikinci dünya savaşında 6 Türk kalemefendisi faşizmi'nin yarattığı bütün çilelerden geçmiştir. Ancak, elinde mavzer gibi tuttuğu özgürlükçü şiiriyle, Türkiye'nin tepelerinde çoban ateşleri yakmış, yeni yetişecek devrimcilere uzaktan uzağa ateşle işaretler vermiştir. İkinci dünya savaşında, faşizme karşı sürdürülen savaşımdaki yerini her zaman korumuş, bu dönemin sayılı aydınları arasında onların uğradığı işkencelerden payını almış, Sansaryan Hanının suya değen en dip odalarında gazete kâğıtlarını yakarak ısınmağa çalışmıştır. Bunların öyküsünü «Duman ve Alev» adlı güzel anılar kitabında bulabilirsiniz.

1940 kuşağının öyküsünü iyice anlayabilmek için Ömer Faruk Toprak'ın yapıtlarını okumak, incelemek gerekir. Ömer Faruk Toprak, ben sürgüne gidinceye dek, çevremde yakın dostluk sıcaklığı ile şiir yazmış, ondan sonra Yeni Edebiyat da, Ses de batırılmıştı. Yürüyüş dergisini çıkarmakta baş çekerek, devrimci şiir geleneğini yürütmeğe çalışmıştır.

Ömer Faruk Toprak'ın bu dönemde sürdürdüğü devrimci çalışmayı hiç kimse yabana atamaz, küçümseyemez de. Genç şair, o dönemde bizim başını çektiğimiz, yitmeğe yüz tutmuş özgüklükçü şiirin yanı sıra yüreklilikle ileri atılmış, özgürlükçü şiirin geleneksel yürüyüşünde hızlı adımlar atmıştır. Bu adla yayımladığı şiir kitabı, onun, özgürlüğün gerçek aşıklarından olduğunu gösterdiği gibi, şiiri özgürlüğe dayayarak yazmanın devrimci coşkunluğunu duyduğunu da gösterir.

Şair, son yıllarında çok tehlikeli bir enfarktüs geçirmiş, buna karşın edebiyatla, şiirle olan ilişkilerini sürdürmeğe çalışmıştır. Böylece militan şiirin çevresinden biraz uzaklaşmak zorunda kalan şair, son şiirlerini daha dingin bir hava içinde, uzun yaşam yorgunluğundan kurtulmak ister gibi yazmakta, bunlarda daha çok şiiri arar görünmekteydi.

Son günlerde herhalde daha çok dinlenmek gereksinimi duymakta, şiirle avunmağa çalışmaktaydı. Şiir, bu son yıllarında ona avunuşlar sunuyor, onu becerikli bir hemşire gibi, sağlamağa çalışır görünüyordu. Şair, gürültüden uzaklaşırken, dingin bir şiirin dizeleri arasında serinletifi ufak kuytular, ikinci rüzgarcıkları arar gibiydi.

Ölünceye dek şiir yazmaktan bir an uzak kalmayan Ömer Faruk Toprak, son yazdığı sonnet'lerde bayağı başarılı bir şiir düzenine ulaşmış görünüyordu. Yeni şiirlerindeki her yeni güzellikle, eski enfarktüsün hortlağını ürkütmeğe, yanından kaçırmağa çalışıyor gibiydi. Bunu, derinden duyuyordum. Ömer Faruk Toprak, Türk devrimci kuşaklarına —esinlenecekleri— çoban ateşleri yanan dağlar, özgürlük güzellikleri bıraktı .

Kültüre yaklaşmak

Fahrettin DEMİR

Kültüre nasıl ve nereden yaklaşmalı? Alt yapı-üst yapı bütünlüğünün diyalektiğinde mi aramalı kültür olgusunu? Yoksa kimi Marksist görünümlü düşünürlerin çarpık «ideoloji» tanımlamasının kısır alanına mı hapsetmeli? Ya da «kültür, bir üst yapı kurumudur,» deyip çıkmalı mı işin içinden? Bu tür kolayca ve kalıplaşmış düşüncelere mi itibar etmeli?

Bir başka biçimde «kültür, klasik, altyapı-üstyapı ilişkilerine sığmaz. Kültürü altyapı-üstyapı ilişkileri içinde görmek yanlıştır. O, «dil» gibi sözü geçen ilişkilerin hiçbirine doğrudan maledilemeyen bir ara kategori olarak değerlendirilmelidir» diyenlere uyarak, sorunu böyle mi koymalı?

Bu konudaki görüşler değişik. Değişik olduğu kadar da çelişkili. Kültür alanındaki bu kutuplaşma ve kültür kavramının neleri kapsayıp, neleri kapsayamıyacağı noktasında düğümlenmektedir. Bir anlamda kısır bir tartışmadan öteye gidememektedir.

Oysa asıl sorunun, kültürün hangi etkinlikleri kapsayıp, hangilerini dışladığından çok, «temel-üst yapı» öğretisinin bütünselliği içinde kültür olgusunun yerini araştırmak ve daha da önemlisi toplumu dönüştürmedeki etkinliğin doğru kullanılması olmalıdır. Kültür, «insani etkinliklerin tarihi biçimleniş toplamı» olarak ele alınmalı ve bir bütünsellik içinde değerlendirilmelidir.

Kültürü sadece üst yapıya mal etmek, ekonomik ve maddi bağlantılarını görmemek, din gibi, hukuk gibi bir üst yapı kurumu olarak görmek, onu sadece insani yaratımın manevi yönüyle ve belirli biçimleri alanlarıyla sınırlamak kültür olgusuna yanlış yaklaşmak demektir. Kültürün bu kadar basit ve dogmatik bir sınıflamaya sığmayacağı açık. Toplumsal ilişkilerin karmaşıklığını ve karşılıklı etkileşimini gözardı etmektir bu. Çünkü toplumsal üretimin bir parçası olan kültürel yaratım, toplumun genel evrim yasalarına uygun olarak oluşur. Diyalektiğin yasalarını kültür alanından dışlayamıyacağımıza göre, genel altyapı-üstyapı öğretisini kültür alanına da uygulayabiliriz. Fakat kültürün ikili yapısı, maddi ve manevi bütünlük biçiminde somutlanması, onu tek başına manevi etkinlikler alanı olarak görmemizi engeller. Çünkü kültür alanını sadece manevi yaratımlarla sınırlamak, toplumun maddi üretimini ve bilimsel düşünme biçimlerini dışarıda bırakmak demektir. Bu da, yüzyıllar boyu insanlığın yarattığı maddi kültür birikimini bir kalemde silip atmaktır.

Burada şu sorulabilir: «Peki kültür, 'dil' gibi bir ara kategori midir? Altyapı-üstyapı ilişkilerinin dışında 'Özerk' bir yapıya mı sahiptir?» Diyalektiğin yaratıcılığına ters düşen bu mekanik yorum, kültürü basit bir kavram olarak ele almayı getirir. Çünkü dille kültürü benzeştirmek farklı niteliklere sahip olguları aynı şeylerle açıklamaktır. Parçayı bütüne özdeşleştirmektir. Dil kültürün içinde bir kategoridir. Kültürü kapsamaz. Bu nedenle de bu benzetme yanlıştır.

Çünkü kültür, dilden daha değişik bir yapıya sahip ve daha geniş kapsamlı bir olgudur. Çünkü kültür, «ulusal kültür», «sınıf kültürü», «evrensel kültür», gibi çelişik öğeleri içinde barındırdığı halde, dilde bu özelliği göremeyiz.

Kültürün, egemen toplum biçiminin değişmesiyle, egemen kültür olma konumundan uzaklaşarak bir nitelik değişikliğine uğraması ne ölçüde gerçekleşir? Dil, toplum biçimlerinin değişmesiyle değişen bir kurum değildir. Ama kültürdeki değişmenin kapsamı nedir?

Baştaki soru dayatıyor yeniden: Kültüre nereden ve nasıl yaklaşmalı? «İdeolojiden» yaklaşmak, ideolojiye yüklenen değişik anlamlar açısından pek sağlıklı olmasa gerek! Çünkü ideoloji kimilerine göre: «Bilime karşı»dır. «İdeoloji, üretim ilişkilerini çarpıtan, bilimsel düşünme biçimlerini dışarıda bırakan» bir kavramdır. Böyle bir kavramdan hareketle kültür kavramını açıklamak çok sağlıklı bir yol olmasa gerek.

Oysa işçi sınıfı biliminin dünyayı açıklama ve yorumlama yöntemi bunun cevabını açıklıkla vermiştir. Altyapı-üstyapı öğretisinin canlı pratiğinde aramalı kültür olgusunu. Ve daha çok, kültürün hangi alanları kapsadığı tartışmasından öte, asıl cevaplandırılması gereken kültürün işçi sınıfı mücadelesi doğrultusundaki etkinliğinin doğru kullanılıp kullanılmadığıdır.

Bu da kültür kavramını yerli yerine oturtmakla ve ona gereken önemi vermekle olur. Bu konuda, olabildiğince kesin belirlemeler yapmakta yarar vardır ve bu belirlemeler için kapsamlı çalışmalara girme zorunluğu bizi beklemektedir.

almanya'da faşizm

haziran hy yayınları

başmusahip so. 10/11 cağaloğlu istanbul

15 lira

Seçimlere katılmak devrime hazırlanmaktır

Burjuva demokrasisinin temel işleyiş biçimlerinden biri de seçimlerdir. Burjuva siyasal egemenliği seçimler yoluyla kendisini üretir.

Bu nedenle kapitalist toplum altında seçimler her zaman burjuva düzenin şu ya da bu ölçüde korunmasına hizmet eder. En azından, burjuva demokrasisi, kendisini seçimler yoluyla yenileyerek devam eder.

Seçimler en kısıtlı burjuva demokrasilerinde bile, kitlelerin aktif ya da pasif, ama mutlaka katıldıkları ve içinde yer aldıkları bir demokratik olaydır. Seçimlerle halkın siyasal yönelimleri kısmen olsun ifadesini bulabilir.

Seçimler burjuva demokratik kurallara göre işlediği için, demokrasiden zarar gören ve daha geri yönetim biçimlerine yönelen burjuvazi seçimleri arka plana itmek ister. Bu gibi durumlarda seçimler, emekçi sınıflardan esirgenen bir lüks haline gelir.

Burjuvazinin seçimleri kendisi için tehlikeli bulması, onun daha koyu baskı rejimlerine yöneldiği zamanlara rastlar. Demokrasiyi tümden inkâr etmek isteyen burjuvazi, onun bir parçası olan seçimleri de inkâr etmek ister.

Halbuki işçi sınıfı ve emekçi sınıf hareketi, tarihsel olarak daha geri mevzilere gerilemek istemez. Yani, eğer demokrasi ve seçimler bir demokratik hak olarak gasbediliyorsa, burjuvaziye karşı bunların korunması demokratik sınıf görevi haline gelir.

Bu nedenle, seçim mekanizmasının daha da geriye götürülmesi ve tümden ortadan kaldırılması, emekçi sınıfların değil, burjuva sınıfın çıkarları yüzünden gündeme gelmektedir. Böyle zamanlarda burjuva demokrasisi, bizzat burjuvaziye karşı emekçiler tarafından savunulur.

Bazı tarihi koşullarda tersi olur. Burjuvazinin iktidarı ciddi bir tehlike geçirmektedir. Yani, emekçiler, sosyal devrimin arifesindedirler. Burjuvazi, yükselen bu emekçi sınıf hareketi karşısında bir kısım lütuflarla emekçi sınıfları kandırmak, onların sosyal devrime yönelen mücadelesini saptırmak ister. Yani, muhtemel bir proleter demokrasisine karşılık, emekçi sınıflara burjuva demokrasisini bir lütuf olarak sunar.

Böylesi durumlarda emekçi sınıfların esas amacı gözardı edip burjuvazinin gösterdiği hedeflere yönelmesi sakıncalı olur. Sosyal devrim şartlarını kullanmamak ve burjuvazinin sunduğu demokrasinin peşine takılmak, devrimden vazgeçmek anlamına gelir. İşçi sınıfının buna ihtiyacı olmadığı gibi, yönelimi de yoktur. Daha ileri hedeflerin elde edilmesi mümkünken, daha geri mevzilere itibar edilmez. Böylesi durumlarda seçimler boykot edilir.

Demek ki seçimlerin boykot edilmesinin objektif şartları vardır ve bunların başında, işçi sınıfının mücadelesinin daha ileri hedeflerin eşiğinde olması gelmektedir.

Burjuva parlamentosunu boykot etmenin koşulları genel olarak devrimci durumun varlığı diye tanımlanabilir.

Küçük burjuva siyasi akımlar, akşamdan sabaha, sürekli devrim bekleyişi içinde oldukları için, her zaman devrimci durum varmışcasına politikalar güderler. Devrimci mücadelenin diğer biçimlerine itibar etmezler, hor bakarlar. Onlara göre parlamento burjuvazinin ahırıdır ya da kerhanesidir. Oralarda devrimcilerin işi nedir?

SEÇİMLERE KARŞI TUTUMUN ÖLÇÜSÜ YIĞINLARIN BİLİNCİDİR

Seçimleri boykotla halkın siyasal bilinç düzeyi arasında yakın bir ilişki olmalıdır. Sol gevezeler bunu hiç hesaba katmazlar. Kendi bilinçlerini tek ölçüt alırlar. Lenin: «Milyonlarca değil de sadece oldukça önemli bir sanayi işçisi azınlığı katolik papazların peşinden gitseydi, ve bir tarım işçileri azınlığı büyük toprak sahiplerinin ve kulakların ardından gitseydi bile... devrimci proletaryanın partisi için parlamenter seçimlere ve parlamenter mücadeleye katılmanın özellikle ezilen ve cahil köylü yığınlarını uyandırmak ve aydınlatmak için zorunlu olduğu şüphe götürmez.» (Sol kom. s: 58) demektir. İşçi sınıfının en ileri sendikası DİSK'in bile sosyal reformizmi desteklemekten ileri gidemediği Türkiye'nin bugünkü koşullarında Lenin'in işaret ettiği devrimci görev daha iyi anlaşılmaktadır.

SOSYAL DEVRİME GİDEN YOLDA SINAVLAR VARDIR

Kaldı ki, burjuva parlamentolarına, seçimlere katılmanın, bundan ileri de bir anlamı vardır. Devrimci sınıflar ancak demokrasi mücadelesinde pişerek sosyal devrime hazırlanabilirler. Komünistler bunu her zaman göz önünde tutmuşlardır. Lenin şöyle diyor: Biz bolşevikler en karşı-devrimci parlamentolara katıldık, ve tecrübe göstermiştir ki, bu katılma, özellikle Rusya'da birinci burjuva devriminden sonra (1905) burjuva devrimini hazırlamak için (şubat 1917) ve sonra da sosyalist devrimi hazırlamak için (Ekim 1917) devrimci proletaryanın partisine sadece yararlı değil, zorunluydu da.» (Aynı yer sf: 61).

Demek ki, demokratik devrimin de, burjuva devriminin de, sosyalist devrimin de hazırlanmasında işçi sınıfının devrimci eyleminin burjuva parlamentosunda da etken olabileceği kanıtlanmıştır ve bu zorunludur.

SEÇİME KATILMAK ZOR AMA DEVRİMCİ GÖREVDİR

Burjuva seçim mekanizmasına katılmak, burjuva parlamentosunu devrimci eylem alanlarından biri olarak kullanmak işçi sınıfının en zor görevlerinden biridir. Bu alanı terketmek, zor olandan kaçmak anlamına gelir. Lenin buna şöyle dikkat çeker. «Gerici parlamentolardan devrimci amaçlarla yararlanılması gibi çetin bir sorununun üstünden «atlayarak» bu zorluktan «kaçınmayı» denemek çocukluktur. Hem yeni bir toplum yaratmak istiyorsunuz, hem de gerici bir parlamentodan inanmış, fedakâr, yiğit devrimcilerden kurulu bir parlamento grubu yaratmanın güçlükleri karşısında geriliyorsunuz. Bu çocukluk değil midir?» (sf: 65).

O halde, bugün Türkiye'de, yığınların devrimci eylemini yükseltmek, işçi sınıfının mücadelesini sosyal devrime doğru götürmek için alınması gereken yol üzerinde parlamenter mücadelelere katılmak gibi zor ama önemli görevler de bulunmaktadır. Gerçekten de yığınların devrime hazırlanmalarının önemli yollarından biri de budur.

SEÇİMLERDEN SOSYAL DEVRİM UMULMAZ

Seçimleri boykot edenler, «keskin devrimci» geçinmektedirler. Onlara sorulursa, burjuva seçimleri «demokratik koşullarda» yapılmamaktadır. Bu nedenle bunlardan demokratik sonuçlar da beklenemez. Türkiye'yi sıkıyönetim, IMF ve burjuvazi yönetmeye devam edecek olduktan sonra seçimlere niçin katılacakmışız?

Bu tutum, paramentarizmin kendisidir. Sanki burjuvazinin diktatörlüğü altında başka şeyler demokratik olabilirmiş gibi. Ya da, seçimlerden IMF'nin, sıkıyönetimin veya burjuvazinin ülkeyi yönetmesine son verecek bir sonuç umuluyormuş gibi. Görülüyor ki, **boykotçu** çocukların esas çocukluğu, seçimlere olduğundan fazla önem yüklemeleri olarak açığa çıkıyor. Onlar, burjuva demokratik bir olayı ya da demokratik sorunu idealize edip öne çıkarmaktadırlar. Bu mantıkla bakıldığında bir grev ya da işçi direnişi, hatta genel siyasi grev, yine düzen içinde bir takım sonuçlar vereceği için önemli sayılmamalıdır. Bunlara itibar edilmemelidir.

İşçi sınıfı politikası, seçimlere kendini güçlendirmek, burjuvaziyi zayıflatmak için girer. **En devrimci** amaçların bile, böylesi demokratik sorunlarla yakın bir bağı vardır. Örneğin burjuva parlamentolarını dağıtmak. İçinde yer almadığın, tanımadığın, nasıl kullanıldığını bilmediğin bir burjuva kurumu dağıtmanın kolay olmayacağı bilinmelidir.

O halde Lenin'in dedikleridir doğru olan: «En sert, en amansız ve en uzlaşmaz eleştiriler parlamentarizm ya da parlamenter eyleme karşı değil, devrimci olarak parlamento seçimlerinden ve parlamento kürsüsünden yararlanmayı bilmiyen liderlere karşı, ve hele yararlanmak istemiyen liderlere karşı yönetilmelidir.» (sf: 66).

Devlet Sosyalizmle birlikte çözüme kavuşur

Devlet sınıflarla varolmuştur. Sınıfların ortadan kalkmasıyla devlet de yokolup gidecektir. Bu nedenle devlete karşı devrimci tutum, bilimsel olan tutumdur.

Bu nokta anarşistlerle komünistleri birbirinden ayıran en önemli noktadır. Sınıflı toplum devletinin zulmünden el aman diyen kitlelerin bu zulümden kurtulmaları bilimsel sosyalizmin tesbit ettiği tarihsel yoldan geçilerek mümkün olacaktır. Anarşistler ise, devleti ortadan kaldırmayı başlıca hedef sayarlar. Onlara göre bu otorite ortadan kalkarsa emekçi sınıflar kurtulacaklar, özgürlük gelecektir.

Bunun için anarşistlerin mücadelesi, salt devlete karşı mücadeledir ve bu nedenle anarşizm olarak anılır.

İşçi sınıfı, devletin sınıf faktöründen kaynaklandığını, sınıflarınsa maddi toplumsal birer kategori olduğunu gözardı etmez. Bilimsel dünya görüşünü bunun üzerine kurar.

SOSYALİST DEVLETİN BURJUVA DEVLETLE BENZERLİĞİ VE FARKLARI

Sosyalist devletle burjuva devlet arasında, devlet olmalarından dolayı bazı benzerlikler bulunmaktadır. Bunlar özetle şöyledir:

- Her iki devlet de sınıf egemenliğinin araçları durumundadırlar. Birer baskı aracıdırlar.
- Her iki devletin de sınıfsal niteliği vardır. Sınıf özüyle anılırlar.
- Her ikisi de demokrasidir, demokrasinin sınıf temeli üzerinde örgütlenmesidir.

Sosyalist devletle burjuva devlet arasında önemli nitelik farklılıkları vardır. Bu farklar şöyle özetlenebilir:

- Burjuva devlet, devletin egemen sınıf elinde sürekli olarak güçlenmesidir. Sosyalist devlet ise, egemen sınıf elinde yetkinliğini yitirmesi, bağlı olduğu sınıflarla birlikte yavaş yavaş yokolmasıdır.
- Burjuva devlet mevcut sınıf ilişkilerini koruyup güçlendirmek için baskı uygular. Sosyalist devlet, baskıyı sadece geçici bir süre için, o da, sömürücü sınıfı ortadan kaldırmak için uygular. Sosyalist devletin bundan sonraki rolü, kendisini ortadan kaldıracak maddi şartların hazırlanmasını yönlendirmektir.
- Burjuva devlet, burjuva demokrasisidir. Burada azınlık bir sömürücü sınıf için demokrasi vardır. Sömürülen geniş yığınlar için ücretli kölelik sözkonusudur. Sosyalist devlet ise sosyalist demokrasiyle özdeştir. Burada geniş emekçi yığınlar için demokrasi vardır. Eski sömürücü sınıf için demokrasi yoktur.

Demek ki, burjuva devlet ile sosyalist devlet arasında önemli nitel farklılıklar vardır. Bu, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki farklılıklardan doğar. Kapitalizm sınıflı, sömürünün varolduğu toplumların en gelişmişidir ve kendisini ebedi olarak görmek ister. Hiç yıkılmıyacakmış gibi, bütün araçları kendisini korumak için seferber eder. Bu nedenle belirleyici özelliklerinde nbiri de zorba karakteridir.

SOSYALİST DEVLET DEVLETSİZ TOPLUMA GEÇİŞİN DEVLETİDİR

Halbuki, sosyalist toplum işçi sınıfı açısından bir geçiş toplumudur. Çünkü sosyalist toplum sınıflı toplumdur ama işçi sınıfının nihai hedefi, kendisiyle birlikte bütün sınıfları ortadan kaldırmaktır. Bunun için sosyalist toplumda devlet son günlerini yaşamaktadır. Artık tarihi olarak yokolup gitmenin eşiğindedir.

İşçi sınıfı, burjuva devlet ile kendi sınıf devleti arasındaki bu nitel farklılıkları bildiği için, sosyal devrimin devlet sorunuyla birlikte çözüleceğini de bilir.

Burjuva devlete karşı işçi sınıfının tavrı, sosyal devrimi başarıya götürebilmek için gerekli olan tutumdur. Sosyalizmin başarısı için işçi sınıfı kendi sınıf egemenliğini burjuva sınıf egemenliğinin yerine geçirmelidir. Bu, burjuva devletin yerine işçi sınıfı devletinin geçmesi demektir.

Burjuva devlet aygıtı, sınıflı toplumun korunması amacına göre biçimlendiği için, bu biçim altında sosyalizmin çıkarlarının korunması ve yaratılması mümkün olamaz. Yeni bir sınıf örgütlenmesi olan proletarya diktatörlüğü gereklidir. Zaten sınıf mücadelesi tarihsel olarak böyle bir devlet biçimine yol açar. Bu zorunluluğun bilincidir işçi sınıfının devlete karşı tutumu.

Ancak, işçi sınıfının kendi devletini veya kendi sınıf egemenliğini örgütlemesi, mekanik bir yol izlemez. Çeşitli süreçlerden geçilerek buraya varılabilir. Sosyal devrim sıçramasının bir diyalektik niteliği vardır ve devletin **dönüşümü, değişimi, değiştirilmesi yıkılıp yeniden yaratılması** hep bu zenginlik içinde cereyan eder. Her devrim deneyi, bu zenginliği artıran yeni biçimler yaratır.

Bir kere, sosyal devrim sıçraması, bıçak sırtı bir değişme değildir. Bir **geçiş** ya da **yöneliş** biçimi yaşanarak sosyal devrime varılabilir. Bu geçiş ya da yöneliş biçimlerinde devletin niteliği bir süreç içinde değişime uğrar. Proletaryanın kesin sınıf egemenliğinin örgütlenmesiyle de nitel sıçramasını tamamlar.

Bu dönemlerde yaşanan devlet biçimleri çok çeşitli olabilir. Bunlar, burjuva devletin en «demokratik» biçimlerinden, ortak iktidar denemelerine, **koalisyonlara, cephelere** varıncaya kadar geniş bir formülasyonlar bütünlüğü olarak düşünülmelidir. Bu süre içinde işçi sınıfı diktatörlüğünün ortaya çıkabilmesi için şartlar sürekli ileriye doğru değişir.

Devrimci süreç içinde işçi sınıfı iktidara gelmeksizin kendi sınıf hegemonyasının modelini yaratabilir. Sınıf örgütlenmesini buralara yoğunlaştırır ve bunları devrimci mücadelenin araçlarından biri olarak kullanabilir. Sovyet deneyi, proletaryanın, kendi devletini devrimin ateşleri içinde yaratıp olgunlaştırmasının örneğini vermiştir.

Ancak bu tek ve zorunlu bir devrim modeli değildir, olamaz. Nitekim daha sonraki sosyal devrimler, devlet sorununu değişik biçimlerde çözmüşlerdir. İşçi sınıfı diktatörlüğüne varıncaya kadar başka biçimlerden geçilmiştir. Ve çoğu devrimlerde işçi sınıfı, müttefikleriyle birlikte oluşturduğu **cephe iktidarları** kurmuştur. Bu cepheler, iktidar olduktan sonra yaşanan süreçler içinde nitelik değiştirip proletarya diktatörlüğüne dönüşmüşlerdir.

O halde, birbirine karıştırılmaması gereken, burjuva devletin yokedilmesinin yaşadığı değişik biçimlerdir. Bunların tümü, işçi sınıfının öngördüğü devlet teorisini doğrulayan deneylerdir.

Demek ki, işçi sınıfı, burjuva devletin yerine kendi devletini geçirecektir. Bu sosyal devrimin vazgeçilmez yasasıdır. Ancak bunu tek ve değişmez bir biçimde yapamaz. Her devrim bu sorunu kendi özgül koşullarına uygun biçimde, ama genel teoriyi doğrulayarak çözer. Burjuva devlet aygıtını eline geçirip, onun sadece biçimini değil, niteliğini de değiştiren ve bu süreç içinde proletarya diktatörlüğünün aygıtlarını yaratarak egemen kılan devrimler de yaşandı yaşanıyor. Örneğin; MPLA bir cephe iktidarı idi ve ulusal devrimden sonra partileşme sürecini yaşadı. Halk demokrasilerinde, çok partili sistem ve parlamento biçimleri korunarak ama nitelikleri değiştirilerek sosyalizm inşa ediliyor.

Radyo TV

TV

17.50 Haberler — 18.00-19.57 Seçim Konuşmaları — 18.03 CHP — 18.16 TBP — 18.29 MSP — 18.42 AP — 18.55 MHP — 19.08 TSİP — 19.21 SDP — 19.34 TİP — 19.47 CGP — 20.00 Halk Müziği, Sanat Müziği: Programın Solistleri Selçuk Aygan ve Muazzez Türing — 20.30 Haberler — 21.15 Minik Konser — 21.20 Dinamit Balıkçıları: Program dinamit balıkçılığı olgusu. İzmir ve civarında halen yaşayan dinamit balıkçılarını konu alıyor — 21.50 Televizyon Filmi: Bu akşam, yönetmenliğini Abner Biberman'ın yaptığı, basrollerini Peter Falk ve Britt Ekland'ın paylaştıkları bir macera filmi yayınlanacak — 23.20 Haberler.

TRT — 1

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.20 Köye Haberler — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan Sabaha — 09.02 Kadın Dünyası — 10.00 Arkası Yarın — 11.05 Okul Radyosu — 12.10 Öğle Üzeri — 13.00 Haberler — 15.20 Hafif Müzik — 16.05 Okul Radyosu — 17.02 Akşama Doğru — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 20.02 Çocuklar İçin On Dakika — 20.30 Haberler — 21.00 Hafif Müzik — 22.02 Şarkılar — 23.00 Haberler — 23.10-01.00 Bölgesel Yayın — 01.00 Kapanış — 01.05-

TRT — 2

08.00 Açılış — 08.02 Gün Başlıyor — 09.00 Olayların İçinden — 09.30 Sabah Konseri — 10.30 Hafif Müzik — 11.40 Yaşayan Hukuk — 12.40 Efsanelerimiz ve Türkülerimiz — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların İçinden — 14.30 Yabancı Dil Öğrenelim — 16.20 Arkası Yarın — 17.00 Büyük Eserler — 18.00 - 20.00 Seçim Konuşmaları — 20.00 Karma Fasıl — 20.30 Haberler — 21.00 Radyo Tiyatrosu — 22.00 Yabancı Dil Öğrenelim — 23.30 Haberler — 23.55 Kapanış

TRT — 3

07.00 Açılış — 07.02 Güne Başlarken — 08.00 Sabah Konseri — 09.03 Barok Müzik — 10.00 Orkestra Çalgıları — 11.00 Öğleye Doğru — 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz — 13.00 Konser Saati — 14.30 Caz Müziği — 16.00 Oda Müziği — 17.06 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti 18.00 - 20.00 Seçim Konuşmaları — 21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik — 22.06 Gecenin Getirdikleri — 23.00 Çarşamba Konseri — 24.00 Gece ve Müzik — 01.00 Kapanış

Gerçek

Sahibi: Ali Kar, **Adres:** Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, **Tel:** 2327 41
Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı, **Ankara Bürosu:** Kızılırmak Cad. Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, **Tel:** 17 28 70 **Dizgi:** Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., **Baskı:** Hürriyet Ofset Tesisleri

10 Ekim 1979, s. 5

SPOR

Sovyetler Birliği'nde sporun anlamı

Spor, düzenli bir antrenman, mükemmelleşme, yarışma ve rekor denemeleri için sürekli bir araştırmadır. Büyük bir çaba isteyen çağdaş spor ise, özellikle gençlerin işidir. Ancak, daha az karmaşık ve çeşitli egzersizleri kapsayan kültür fizik, her yaştan insanın yapabileceği bir şeydir. Kürtür fiziğin baş amacı, insanı sağlıklı tutmaktır. İşte bu nedenledir ki, SSCB'nde hem Devlet hem de toplumsal örgütler, kültür fiziği ilgilendiren sorunlara büyük önem verirler.

Sovyetler Birliği Komünist partisi programında açıklıkla şu ifade yer alır: «Parti, fizik ve moral bakımından sağlıklı ve uyum içinde gelişen bir kuşağın, en küçük yaşlardan başlayarak eğitimini sağlamayı en birinci görevlerinden biri sayar. Bunun için, bütün sporları ve kültür fiziği, kitleler arasında ve özellikle okullarda geliştirmek, halkın gittikçe daha geniş tabakalarını sportif hareketlere katmak gerekir.»

Kitlesel olarak uygulanan kültür fiziğin gelişim temeli üzerinde, bir yandan fizik olarak güçlü ve sağlıklı insanlar yetişmiş ,diğer yandan da SSCB'nde kitle sporu sürekli gelişme göstermiştir. Ülke gençliğinin izlediği yol, kültür fizikten spora doğrudur. En iyi Sovyet oyuncuları, uluslararası yarışmalarda büyük başarılar kazanmaktadırlar. Spor dünyasının SSCB'ni büyük bir spor gücü olarak mütalâa etmesi bir raslantı değildir.

SSCB'NDE SPOR NASIL ÖRGÜTLENDİ?

Sovyet sporunun kendine özgü bir tarihi vardır. 1917 Büyük Ekim Sosyalist Devriminden sonra, işçi ve köylü gençlik spora yöneldi. Spor alanında yapılan uzun araştırmalar ve çok sayıdaki deneyim sonunda ortaya çıktı ki, gerçekten kitlelere dönük sportif hareketlerin gelişmesinin dayanacağı en sağlam temel, fabrikalarda, öğrenim kurumlarında, kolhoz ve sovhozlarda, tarım kooperatifleri ve Devlet çiftliklerinde kurulacak olan kültür fizik çevreleridir.

Bugüne kadar kültür fizik ve spor alanında temel unsur görevi görmüş olan bu çevrelere şimdi verilen isim, kültür fizik gruplarıdır. İsteyen her emekçi ve aile üyelerinden istekli olanların hepsi, çalıştıkları işyerinin kültür fizik grubuna üye olabilirler. Halen Sovyetler Birliğinde, bu gruplara üye olan yaklaşık 50 milyon kişi vardır.

Kültür fizik gruplarının hepsi aynı boyutlarda değildir. İşyerinin büyüklüğüne göre 50-60 üyesi olanlar bulunduğu gibi, yüzlerce hatta binlerce amatörü biraraya getiren gruplar da vardır.

SSCB'NDE HANGİ SPORLAR YAPILIYOR?

Sovyetler Birliği'nde, Olimpiyat Oyunlarında programa alınan tüm spor dalları uygulanıyor. Ayrıca milli sporları var. Halen SSCB'nde 50 milyonun üstünde insan (yani her beş kişiden biri) en az bir spor dalında çalışma yapıyor düzenli olarak ve yarışmalara katılıyor. En popüler spor ise atletizm. On milyona yakın Sovyet vatandaşı atletizm yapıyor. Voleybolün de bir o kadar amatör sporcusu var. Futbol federasyonunun üye sayısı yaklaşık 5 milyon. Basketbol oynayanların sayısı ise 4 milyon civarında.

SSCB'NDE SPORUN GELİŞMESİ İÇİN DEVLET ORGANLARININ GETİRDİĞİ KATKILAR.

Ülkenin spor alanındaki gelişmesiyle doğrudan yükümlü olan kuruluş, SSCB Bakanlar Kuruluna bağlı olarak çalışan Kültür Fizik ve Spor Komitesi'dir. Bu Komitenin çalışmaları çok çeşitli ve alabildiğine geniş alanlara yayılmış durumdadır. En önemlileri ise şöyle sıralanabilir: Halkın fiziksel eğitiminde bilimsel yöntemlerin gerçekleştirilmesi ve mükemmelleştirilmesi; yüksek nitelikli sporcuların hazırlanması; her yaştan ve her meslekten insanların kültür fizik ve spor alanında gelişmesi için aktif propaganda, vb.

Söz konusu komite, sporun maddi ve teknik temellerini geliştiriyor, antrenman araştırmalarını örgütlüyor, çeşitli spor gösterileri düzenliyor, uzmanlar yetiştiriyor ve ülkeye dağılımını sağlıyor, spor araç gereçlerinin teminini ve spor tesislerinin inşasını örgütleyerek gerçekleştiriyor.

Kültür Fizik Komitesi, çalışmalarını, Federal Cumhuriyetler Bakanlar Kurullarına bağlı spor Komiteleri aracılığıyla sürdürüyor. Kent ve bölge komiteleri de Federal komitelerin çalışmalarına yardımcı oluyor.

SPOR, KIRSAL KESİMDE NASIL GELİŞİYOR?

Spor her zaman, kırsal kesime oranla kentlerde daha fazla gelişmiştir. Gerçekten kentlerde spor tesisleri daha çok ve daha büyük, spor antrenörleri ise daha niteliklidir, vb.

Ne varki Sovyetler Birliği'nde sporun kırsal kesimde gelişmesi için pek çok şey yapılmış ve yapılmaktadır. Bundan ötürü, kırsal kesimden gelen sporcu sayısı sürekli olarak artmakta, ulusal ve uluslararası düzeydeki yarışmalarda kırsal kesimde yaşayan Sovyet sporcuları önemli başarılar kazandıkları gibi sayıları da artmaktadır. Birçok şampiyonluk kazanan bu sporcuları, köylerdeki spor klüpleri yetiştirmiştir.

Bugün onbeş Sovyet Cumhuriyetinin herbirinde, köylü yurttaşları biraraya toplayan spor birlikleri vardır. Kırsal kesimlerde spor tesislerinin inşasına bugün de yoğun bir biçimde devam edilmektedir. Kırsal kesim spor klüplerinin çalışmalarını yöneten ve seçimle gelen spor kurullarında, organizatörler, çok tecrübeli antrenörler ve spor adamları yeralmaktadır. Kolhoz ve Sovhoz yönetimleri, klüplerin tesis ve ekipman gereksinmelerini karşılamak için gerekli maddi katkıları sağlamayı üstlenmişlerdir.

SPORA KADINLARIN KATILIŞI

SSCB'nin çeşitli spor kuruluşlarında düzenli olarak spor yapan yaklaşık 20 milyon kadın vardır. Ülkenin yaşam ve çalışma koşullarının sürekli iyileşmesi sayesinde, kadınların spor hareketlerine katılma olanakları artmaktadır.

Kadınlar arasında kültür fizik öğretmeni, antrenör ve fiziksel eğitim örgütlenmesinde sorumlu durumunda olanların sayısı hayli kabarıktır. Spor alanında bilimsel araştırma yapan Sovyet kadınları da pek çoktur.

Uluslararası planda Sovyet kadın sporcuları büyük başarılar elde ediyorlar. Sovyet kadın jimnastikçileri, kayakçıları, basketbolcuları, eskrimcileri ve atletleri, dünyanın en iyileri arasında yer alıyorlar.

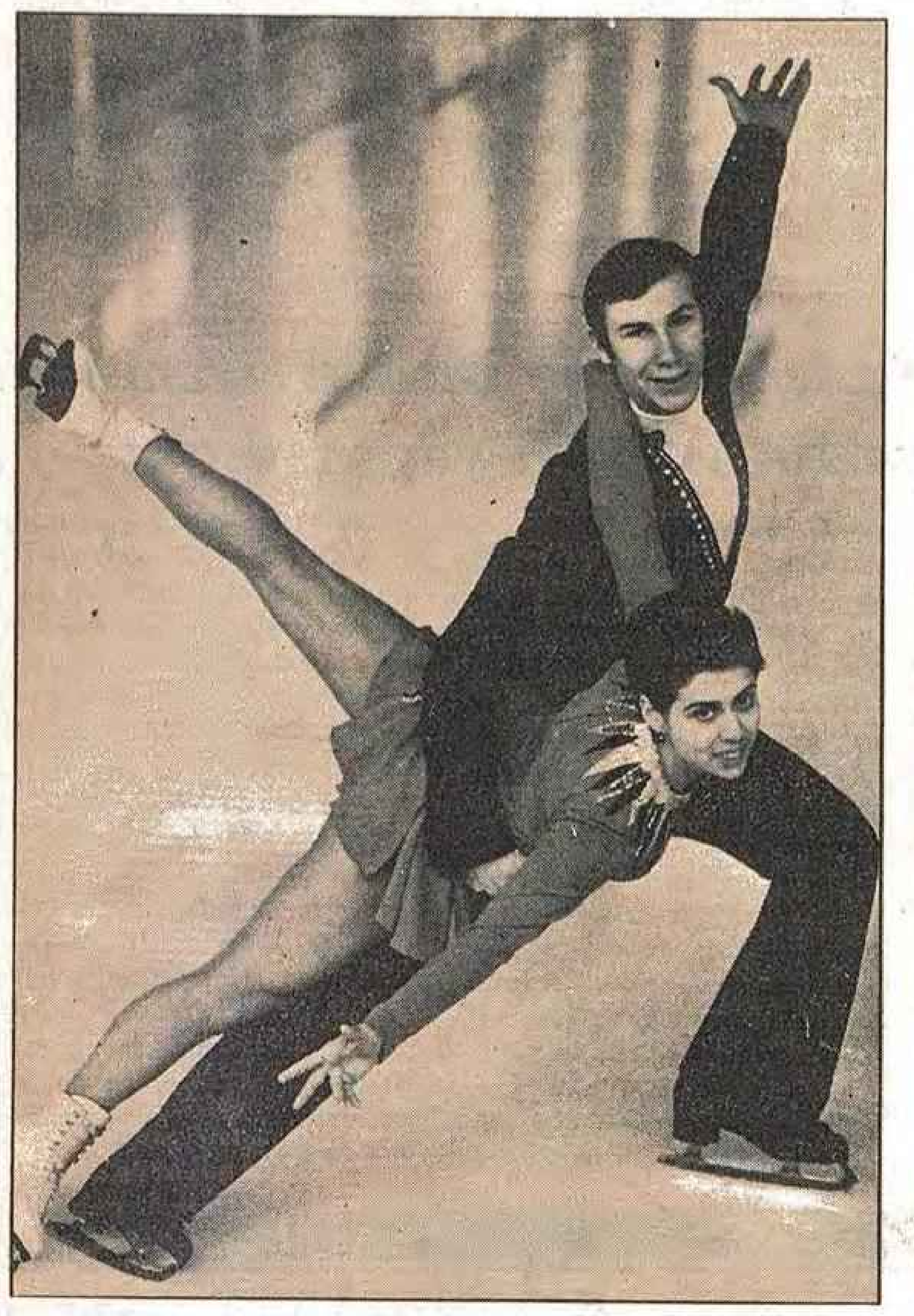

Artistik paten dünya şampiyonları İrina Rodnine ve Aleksandr Zaitsev

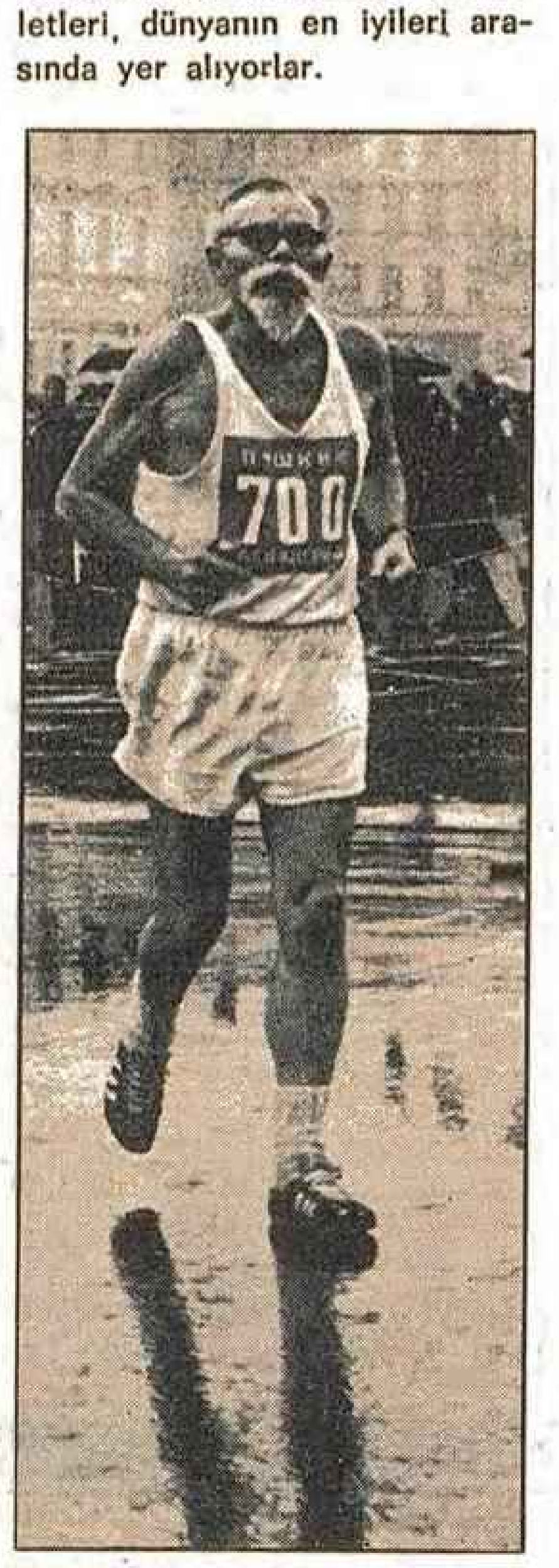

SSCB'nde sporun yaşı yoktur.

Ağaoğlu : «Çare TSİP'in birlik

Baştarafı s. 1'de

raklarımızı NATO'nun üssü haline getiren, sözüm ona «yardım» karşılığında milli onuru ayaklar altına seren de bu siyasettir. Ve bu siyasetin sadık bekçisi yıllardan beri Adalet Partisidir.

Yine bu siyaset doğrultusunda yeraltı - yerüstü kaynaklarımızı yok pahasına elden çıkartıp, ülkemizin zenginliklerini emperyalistlere sömürten Adalet Partisidir. Yabancı sermayeye getirdiğinin kat kat fazlasını bir kaç yılda götürme imkânını sağlayan Adalet Partisidir. Montajcı sanayi yolundan ekonominin iplerini emperyalizme teslim edilmesinin sorumlusu Adalet Partisidir. Bir avuç iş adamını çalışan halkın sırtından devlet eliyle zengin ederek montajcı sanayii teşvik eden Adalet Partisidir. Böylesi bağımlı sanayileşmenin ülke ekonomisini iflasa götüreceği pekalâ bilindiği halde, tüm imkânları ısrarla ve pervasızca carcur eden Adalet Partisidir. Petrole dayalı sanayilesme ve enerji politikasının er geç başımıza iş açacağı bilindiği halde, uluslararası petrol tröstlerinin ülkeyi sömürmesine hizmet etmek için ekonomisi hepten petrole bağımlı kılan Adalet Partisidir. Bu gidişle dövizsizlikten üretimin duracağını bile bile DÇM daleverası yoluyla bizi yüzlerce yabancı bankaya boğazımıza kadar borçlu kılan da Adalet Partisidir.

Milyonlarca işçimizi yurt dışında geçim aramaya zorlayarak yerinden yurdundan eden, hemen bütün bu dönem boyunca hükümet olan Adalet Partisidir.

Dövizsizlikten yoklara yoklar eklenmesinin, kuyruklar oluşmasının karaborsanın ortalığı kasıp kavurmasının sebebi Adalet Partisi'dir. Para değerinin sürekli düşürülmesini bahane ederek halkın en acil ve zorunlu ihtiyaç maddelerinden ilacı ateş pahasına çıkartan, böylelikle yabancı tekellerin ülkemizdeki ortağı üç beş sanayicinin halkın sağlığını tehdit ederek milyonlar vurmalarını sağlayan siyaset Adalet Partisinin siyasetidir.

Özel mülkiyete dayalı başı bozukluğu teşvik ederek işsizliğin ve gurbetçiliğin akıl almaz boyutlara ulaşmasına yolaçan Adalet Partisidir. Topraksız, az topraklı emekçi köylünün yüzünü güldürecek toprak reformunu yıllar boyu savsaklayan Adalet Partisidir. Bu yüzden toprak ağasının, zengin köylünün, kapitalist çiftçinin emekçi köylüyü ezip perişan etmesinin baş sorumlusu Adalet Partisidir.

Zaten bozuk olan eğitim düzenini içinden çıkılmaz hale getirip her yıl yüzbinlerce aydın işsiz yaratan Adalet Partisidir.

Sözüm ona dini bütün görünüp halkın din duygusunu istismar ederek topladığı oyları hükümette izlediği siyasetlerle mason locası müdavimlerinin kasalarında haram paraya tahvil eden yine Adalet Partisidir.

Ülkemizin yetiştirdiği, bütün dünyanın saygısını, hayranlığını kazanmış, Nazım Hikmet, Orhan Kemal gibi sanat adamlarımıza yurtlarında hayatı zehir eden Adalet Partisidir. Sanatı ve kültürü bütünüyle yozlastırmak için elinden geleni yapan Adalet Partisidir...

Ve nihayet olur olmaz teşviklerle, göz yumulan yolsuzluklarla, meymenetsiz reklam, piyango kampanyaları ile insanlara parayı en büyük ve tek değer belletmeyi marifet sayan siyaset Adalet Partisinin ahlâk anlayışının ürünüdür.

Adalet Partisi halkın demokratik hak ve özgürlüklerine de göz dikmiştir. Halkın zaten son derece kısıtlı özgürlüğünün daha da kısıtlanmasını memleketin idare edilebilmesinin yani -türkçesi- sömürü düzeninin sürüp gitmesinin yegâne çaresi saymaktadır. Onun için de, Cumhuriyet tarihinde halkın çok acısını çektiği Takriri Sükun kafasının, yasakcılığın mirascısı ve şampiyonu şimdi bu Partidir.

AP'nin muhalefet diye yaptığının, «CHP bu soygun düzeninin gereklerini pek beceremiyor. Bu işin ustası benim» demekten ve ustalığını göstermek için iktidara gelmek istemekten başka bir şey olmadığını söyleyen Ağaoğlu, AP'nin gerçek anlamda muhalefet olmakla uzak - yakın ilişkisi olmadığını belirtmiştir.

Öte yandan CHP'nin de «piri pak» olmadığını söyleyen Tektaş Ağaoğlu «iki yıla yakın sosyal demokrat icraatın ne olduğunu ne olmadığını hep gördük, yaşıyoruz. Bunca pahalılık, bunca yokluk, bunca sıkıntı...

Bütün bunların nedeni başka çare olmaması mı? Hayır! CHP çareyi içerde tekelci kapitalistlerin, dışarda emperyalizmin suyuna gitmekte gördü. Onların desteğine güvendi, onlardan destek aradı, umduğu desteği bulabilmek için onların önerdiği sömürü reçetelerini uygulayarak halka karşı bir siyaset izledi. Demokrasi ve özgürlük alanında da muhalefetteyken verdiği sözlerin hiçbirini tutmadı. Çareyi kapitalist düzen içinde dahi halktan yana, emekçilerden yana izleyebilecek bazı siyasetlerden yan çizdiği için, başka çaresi yoktu! Böylece, emekçilere büyük vaadlerle işbaşına gelen CHP'nin yaktığı umut ışığı da çabuk söndü.

Sosyal demokrasi umudunu söndüren, özünde, kapitalistlerle emekçiler arasındaki çıkar uzlaşmazlığıdır. Bunu gözönünde tutmayan ve gereklerini yerine getirmeyen her siyaset emperyalizmin ve iş çevrelerinin oyuncağı olmaya, başarısızlığa mahkumdur.» demiştir.

CHP'nin şimdi «beni desteklemezseniz faşizm ya da yeni MC ler gelir» dediğini, ancak halkın artık buna kanmayacağını, faşizme ve yeni MC'lere de geçit vermemeye kararlı olduğunu ve CHP'nin de foyasını gördüğünü belirten Ağaoğlu konuşmasının son bölümünde şunları söylemiştir:

Gerçek umut kapitalist düzen içinde aranan tüm çarelerin iflas etmiş olduğunun anlaşılmasındadır. Gerçek umut, sosyalizme giden yolda halkın kendi demokratik iktidarının kurulmasındadır.

Partimiz TSİP tüm sosyalistlerin ve tüm halk güçlerinin birliğini savunan siyasetiyle bu siyaseti gerçekleştirme çabasıyla halkımıza doğru hedefi ve yolu gösteriyor.

MC partilerine geçit yok.

Sosyal demokrasinin, CHP'nin azci ve açmazı kendi icraatıyla da tescil olmuştur.

Çare, TSİP'in birlik siyasetinin desteklenmesindedir.»

MSP

Baştarafı sayfa 1'de

tersi bir tavırla sarfettiği sözler, MSP'nin seçimlerde Doğu'ya yönelik oy hesapları olarak yorumlandı.

MSP Hakkari senatör adayı, «Doğu'lu ve Güneydoğu'lu Kürtçe konuşur. İdeolojik hareketler içindedir,» dedikten sonra, «Gel gör ki, Doğu'lu ve Güneydoğu'lu kendi mahalli lisanıyla konuşunca, bölücü olur. Bu kitle, geri kalmışlığın kavgasını ve haksızlığı reddetmek için yapıyorsa, bunun kabahati kimindir? Bunun mesulü CHP ve onun politik talebesi AP' dir» şeklinde konuştu.

Kürtçe konuşan halkı, «Türkçe bilmez halk» olarak adlandıran MSP senatör adayı Ubedulleh Seven, «Sen ilkokulu bitirenler, askerlikte türkçe öğrenenler dışında yaşayan Ayşe'ye ve Fatma'ya, Ahmet'e, Mehmet'e Türkçe öğretecek çare aramazsan, radyoların uzun ve kısa kanallarında Çince'den İbranice'ye, Felemenkçe'den Fransızca'ya, Hinduca'dan İtalyancaya kadar daha yüzlerce lisanla neşriyat yaparsan, saatlerce kör Şopen'den Felemenk müziğine, İskoç zurnasından Afrika'daki tamtam davuluna varıncaya kadar yayın yaparsan, Türkçe bilmez halk için birlik ve beraberliği sağlamak maksadıyla kendi lisanlarıyla bir eğitimi, yarım saatlik de olsun, radyo neşriyatı yapmaktan çekinirsen, o yere gidememişsindir» dedi.

«Türkiye'de aynı bayrak altında çeşitli boy ve ırklar vardır» diyen Seven, şu şekilde konuştu: «Aynı hırsı taşıyan Abaza, Çerkez, Arnavut, Boşnak ve Laz, birbirleri arasında kendi lisanları ile konuşurlar. Türk olan büyük şehirdeki sosyete, sokakta Rumca, Fransızca, İngilizce konuşur. Abaza, Arnavut mertliğiyle iftihar edebilir, gel gör ki, Doğu'lu ve Güneydoğu'lu kendi lisanıyla konuşunca bölücü olur. Bu kitle geri kalmışlığın kavgasını, haksızlığı red etmek için yapıyorsa, bunun kabahati kimindir? Bunun mesulü CHP ve onun politik talebesi AP'dir.»

Gerçek Durum

tekelci gerici güçlerle ilerici halk güçleri arasındaki ayırım çizgisidir. Derinleşen ve kalınlaşan çizgi budur ve sınıf güçleri bu gerçeği görerek bir araya toplayabileceklerdir. Tekelcilerin CHP'ye ayırdıkları yere karşılık, CHP'nin kendi yerini, daha sorumluca tayin etmesinde, demokrasiye kurulan tuzaklar karşısında sessiz kalmamasında sayısız yararlar vardır. Ama CHP'nin siyasal önderliği, demokrasiye yönelen her tehlikeye, ganimet gibi saldırıyor ve bundan sandığa yansıyacak sonuçlar elde etmeyi umuyor.

Halbuki sosyal demokrasi, özellikle onun sağ önderliği, tarihi olarak bir açmaz içindedir. Bu açmaz, emekçi sınıflar karşısında, onların gelişen mücadelesi karşısında daha da büyümektedir. Bunun yanında Türkiye'de tekelci güçlerin kendi somut açmazları vardır. Ekonomik darboğaz diye tanımladıkları ama aslında sermayenin boğazının sıkışmasından başka bir anlamı olmayan mevcut durum, zaten açmazda olan bir sosyal demokrat politikayla aşılamıyacaktır. Yani, tekelci güçler, sosyal demokrasiyi de aşarak sorunlarına çözüm aramak durumuna gelmişlerdir. Tekellerin çözümsüzlüğünü üstlenme hevesinden vazgeçmiyen sosyal demokrasi, kendi açmazına bir yenisini ekliyerek, demokrasinin doğrudan açmaza sürüklenmesinden sorumlu hale geliyor.

Sosyal demokrasinin içine sürüklendiği bu kaos, demokrasiyi koruma görevini çoğunlukla sosyal demokrasiden beklemiş demokratik kesimlerde bir hareketsizlik ve şaşkınlık haline yol açmış bulunmaktadır. Ancak sosyal demokrasiyi her zaman yerli yerine oturtmayı bilmiş olan siyasal güçlerin giderek ortak bir görüş etrafında toparlanmaları, CHP solundaki siyasal ve demokratik hareketin güvencesidir.

Ne ki, demokrasi güçlerinin birliği, solun birlikteliği konusunda bazı engeller hızla aşılırken, bazı olumsuzlukların da sürekli kendi kendisiyle oyalanması, kendi çaresizliğini sürekli üreterek etrafına bir yalnızlık kozası örmesi, ciddi bir olumsuzluk sayılmalıdır.

Her şeye rağmen, gerici tehditleri bertaraf edecek esas sol dinamikler hareketin manivelasına giderek daha çok hakim olmaktadırlar.

Yılgınlığa ve kararsızlığa bunun için yer yok!

Şaban Demirkapı

Baştarafı Sayfa 6'da

Partiniz seçimlerde Milletvekili çıkaramayacağı ve böylece CHP'nin oylarını bölmekten başka bir işe yaramayacağı, bunun da CHP'ye zarar vereceği söylenmektedir. Siz ne dersiniz?

Bir kere sol oyları CHP'nin ipoteğinde görmek kesinkes yanlıştır. Buna açıklık getirebilmek için önce siyasal partilerin varlık nedeni üstünde durmak gerekir. Siyasal partiler, toplumdaki sınıfların çıkarlarını savunmak ve çıkarlarını savundukları sınıf adına siyasal iktidarı ele geçirmek için kurulurlar ve mücadele ederler. İşte CHP ile partimizin varolma nedenleri, yani dayandıkları sınıflar birbirinden farklıdır. CHP anti-faşist nitelikli, kapitalist üretim biçiminin korunmasından yana, reformist bir burjuva partisidir. TSİP ise işçi sınıfı partisidir. Başta işçi sınıfımız olmak üzere, kır ve kent emekçilerinin ekonomik, demokratik ve siyasal taleplerini savunan sosyalist bir partidir. Bağımsızlık, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesi veren bir partidir. Geniş emekçi yığınlara Halk Demokratik İktidarı hedefini gösteren bir partidir. TSİP, işte bu doğrultuda, her şeyden önce işçi sınıfının bağımsız politikasını ve sosyalizmi kitlelere götürmek amacıyla seçimlere girmektedir. Son yıllarda dünya kapitalist ülkelerinde anti-fasist, anti-tekelci güçlerin güçbirliği yaptığını ve başarılar elde ettiğini görüyoruz. Partimiz öteden beri ülkemizde böylesi güçbirliklerinin sağlanması için çalışmakta ve somut öneriler götürmektedir. Bu anlayışla partimiz son günlerde CHP'ye milletvekili ara seçimleri yapılacak 5 ilde -Aydın'da da- seçim işbirliği önerdi. Böylesi bir işbirliğinde işçi sınıfı bağımsız politikası etkili olacaktı. Zaten Anti-Faşist güçbirliğini oluşturmak başta sosyalistlere düşen bir görevdir. Partimiz anti-faşist güçbirliğinin sağlanması için herzaman çalışmıştır, bundan böyle de çalışacaktır.

«dışta onur - içte huzur»

Baştarafı s. 1'de

gün dolmuştur. Ancak öğrenildiğine göre hükümet geçici statüyü üç ay daha uzatma kararı almıştır. ABD emperyalizminin yurt toprakları üzerindeki saldırı ve casusluk merkezleri, Türkiye'nin bağımsız bir ülke olmadığının utanç verici kanıtlarıdır. Böyleyken, üslerin faaliyetini geçici statüsüyle üç ay daha uzatmak, ABD emperyalizmine iyice teslim olmak demektir, ulusal onurumuzun hiçe sayılması demektir.

Basındaki haberlere göre üç aylık geçici uzatmanın nedeni, ABD'nin iki milyar dolar vermeye yanaşmamasıdır. Eğer böyle ise, üslerin varlığı dolar pazarlığına dayanıyorsa, bu, halkımız için, daha da utanç verici bir durumdur. Ve en ibret verici olanı da, bütün bu yakışıksız işlerin, programında «ulusal bağımsızlık» deyiminden geçilmeyen CHP eliyle yürütülmesidir. İşte sosyal-demokrasinin bağımsızlıktan anladığı budur. Halk Partisi, tekelci burjuvazi tarafından öylesine teslim alınmıştır ki, sonuçta burjuvazinin göbek bağı ile bağlı bulunduğu ABD emperyalizmine tümüyle teslim olmuştur. Utanç verici üs pazarlığının nedeni budur.»

Kaçmaz, emekçi halkın çıkarlarının, üslerin faaliyet sürelerinin uzatılmasını değil, aksine başta ABD olmak üzere tüm emperyalist ülkelerde yapılan ikili anlaşmaların feshedilmesi, NATO'dan çıkılmasını, bölgemizdeki barış ve güvenliği tehdit eden ABD ve NATO askeri üslerinin sökülüp atılmasını gerektirdiğini de sözlerine eklemiştir.

Japonya'da

Baştarafı s. 1'de

bu yıl erken yapılan genel seçimlerde başarısızlığa uğradıklarını söylemiştir.

Yapılan sayım sonucu belirlenen 423 milletvekilliğinden iktidardaki liberal demokratların 220, muhalefetteki sosyalist partinin 99 milletvekilliği aldığı anlaşılmıştır.

Genel seçimlerin belirlenen sonuçlarına göre, Japon Komünist Partisi'nin büyük başarı gösterdiği anlaşılmıştır. Komünist Parti daha önce 17 üyeliğe sahip olduğu Parlamento'da, seçim sonucunda sandalye sayısını 34'e yükseltmiştir.

otobüs

Baştarafı sayfa 1'de

de daha etkili olmuştur. Sıkıntı nedeniyle seferlerimizi yarıya düşürdük» diyen bir şirket yetkilisi, direnişe geçme nedenini şöyle açıkladı: «Bu kez de, karayollarındaki silâhlı soygunlar bizi tedirgin etmeye başladı. Son günlerde, silahlı soygunlar şoför ve yolcularımızın hayatlarına yönelik hale geldi. Bir ay içinde 3 şoförümüz soyguncular tarafından öldürüldü. 7 şoför arkadaşımız ağır şekilde yaralandı. Bunun için arabamızın kontağını kapattık. Durumu, tüm yetkililere bildirdik.»

Öte yandan, otobüs işletmecileri mazot yokluğundan yakınırken, bölgedeki akaryakıt bayilerinin köylerde karaborsa benzin ve mazot sattıkları öğrenildi. Otobüslere akaryakıt vermeyerek, gelen akaryakıtı karaborsaya aktaran bayiler hakkında hiçbir denetleme yapılmadığı bildirildi.

Direniş nedeniyle, binlerce yolcunun şehirlerde beklediği ve halkın çok zor durumda kaldığı söyleniyor. Halkın Ağrı'dan, Van'a gelebilmek için en az üç vasıta değiştirmek zorunda kaldığı ve şehirlerarasında çalışmaya başlayan minibüs ve taksilerin çok yüksek ücretlerle yolcu taşıdığı da gelen bilgiler arasında.

DÜZELTME

Gazetemizin 7 Ekim Pazar günkü nüshasında, İstanbul'da yapılan Eylem Birliği Mitinginde TSİP adına Veli Gürcan'ın konuştuğunu haber vermiştik. Basım kolaylığı bakımından, önceden elde ettiğimiz ve mitingden önce baskıya verdiğimiz bu konuşma, uçağın kalkmaması ve Veli Gürcan'ın mitinge yetişememesi nedeniyle yapılamadı. Düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz.

GERÇEK

Onger : «Hükümet grev ertelemelerini alışkanlık haline getirdi»

İstanbul — İstanbul Bağımsız Senatör adayı Bakiye Beria Onger, hükümetin grev ertelemeleri konusundaki tavrını eleştirerek basına bir açıklama yapmıştır.

Açıklamasında, CHP ağırlıklı hükümetin grev ertelemelerini bir alışkanlık haline getirdiğini, bunun ise işçi sınıfının çıkarları karşısında CHP'nin nasıl bir tutum içinde bulunduğunu gözler önüne serdiğini belirten Onger, özetle şöyle demiştir:

«Yüzbinlerce işçi ve emekçinin toplu sözleşme savaşımı arifesinde CHP ağırlıklı hükümetin grev ertelemeleri anlamlıdır. CHP ağırlıklı hükümet, İMF'nin isteklerini, toplu sözleşmelere hazırlanan geniş işçi ve emekçi yığınlarına dayatmak için bu uygulamalarıyla gözdağı vermeye yelteniyorsa, büyük bir yanılgı içinde olduğunu bilmelidir.»

ASO

Bastarafı s. 1'de

öz sermaye kaynakları kullanan, ara ve yatırım malları niteliğindeki alanlara yönelen yabancı sermaye kuruluşlarının gelişmesine özen gösterileceği kaydedilmektedir. Hal böyleyken, Türkiye, yabancı yatırımcılar gözü ile elverişli bir bölge olarak kabul edilmemektedir.

Faşist Kıbrıs Türk Ocağı bağımsız Türk

Bastarafı s. 1'de

(KTFD)'nin statüsünün değiştirilemeyeceğine değin anayasa hükmü bulunduğuna dikkati çekti. CTP bildirisinde, «Sözü edilen gece için çıkartılan davetiyelerde «Kıbrıs'ın anavatanın kucağına ulaşana dek mücadeleye devam edileceği» görüşü savunulmaktadır. Tertiplenmekte olan gecenin KTFD anayasasına aykırı olduğu açıktır. Kıbrıs Türk Ocağı Derneği, bu faaliyeti ile, Kıbrıs Türk Federe devleti'nin statüsünün değiştirilmesini amaçlamakla anayasal suç işlemektedir,» denildi.

CTP bildirisinde, KTFD başsavcılığı konuya el atmaya ve gecenin yapılmasını önlemeye ve bu yoldaki faaliyetleri durdurmaya davet edilerek, «Bu yola gidilmemesi halinde, anayasal organlar da, Türk Ocağı Derneğinin suçuna ortak olacaktır,» denilmiştir.

TSİP Aydın Milletvekili adayı Şaban Demirkapı

Partiniz yayın organlarında olsun, TRT'de olsun, faşist MHP-ÜGD'nin kapatılması için yoğun bir propaganda sürdürüyor. Ancak MHP'ye oy verecek kişilerin oylarını diğer gerici partilere, özellikle AP'ye verecekleri ve böylece bu partiye büyük bir güç katacakları, çok söyleniyor. Siz bu konuda ne diyorsunuz?

Bu düşünceyi yaygınlaştırmak isteyenler egemen güçler. Tekelci burjuvazinin öz partisi AP, MHP ile sürekli işbirliği içerisindedir. MHP'nin meşruiyetini savunuyor, demokrasi yanlısı masum bir parti olduğunu söylüyor.

Seçim hesaplarıyla, tekelci sermayenin var gücü MHP ve onun gençlik örgütü ÜGD'nin kapatılmasını engellemek düşüncesini yayan ise CHP'dir. Kamuoyunda kimi demokrat ve ilerici aydınları yanıltan da CHP'nin bu yanlış yaklaşımıdır. Biz parti olarak, faşizmle mücadelede her türlü uzlaşmacılığın ve ertelemeciliğin karşısındayız, bu tür davranışların da demokrasiye zarar vereceği inancındayız. Bu nedenle:

MHP ve ÜGD'nin kapatılması gereklidir. Ülkemizdeki tüm demokrasi güçlerinin en acil taleplerinden biri budur.

Faşizm bir avuç tekelci azınlığın özlemi olan bir diktatörlüktür. Onun dışındaki sınıf ve tabakaların çıkarları faşizmle çelişir. Eğer bir ülkede faşizm oy tabanı bulabiliyorsa, bunun birinci nedeni kitleler üzerindeki faşist baskılardır, ikinci nedeni de insanların şartlandırılarak aldatılmasıdır. MHP ve ÜGD'nin kapatılması kitleler üzerindeki faşist baskıyı geniş ölçüde kaldıracaktır. Baskının kalkması, faşizme oy tabanı olan kitlelerin demokrasi güçlerinin yanına çekilmesini sağlayacaktır.

Öte yandan MHP ve ÜGD'nin suçluluğu yalnız kamuoyuna yansımakla kalmamış, yargı organları önünde de tescil edilmiştir. Suçluluğu böylesine açık olan faşist örgütlerin üstüne varmaktan kaygılanmak, kapatılmasını ertelemek, CHP hükümetine güveni azaltacak, geniş yığınları kendisinden soğutacaktır. Nitekim Ecevit'in temel atma törenlerinde CHP tabanının bu konudaki tutumu açıkça gözlenmiştir. Hangi açıdan bakılırsa bakılsın, MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını geciktirmek gericiliğin işine yarayacaktır.

CHP'nin tutarsız-basiretsiz bir politika göstermesinden sonra kitlelerin bir kısmı sosyal demokrasiye (CHP) ders olsun diye sandık başına gitmek istemediklerini söylemektedirler. Sizin bu konuda söyleyecekleriniz?...

Bu sorunuz gerçekten önemli. Özellikle kimi aydınlar ve gençler doğrudan doğruya seçimlerin boykot edilmesini istiyorlar, seçimin yanlızca burjuvazinin işi olduğunu, işçiler emekçilerle hiçbir ilgisinin bulunmadığını savunuyorlar. Bu, kitlelere burjuva partilerinin karşısında alternatif gösterememelerinden kaynaklanıyor. Bu anlayış kitleler önünde mahkum edilmelidir. Öte yandan seçimlere katılmamayı CHP'ye ders vermek amacıyla önerenler de var. Bu, herşeyden önce Sosyal-demokrasinin umut olmaktan çıktığının bir göstergesidir. Biz parti olarak kitlelere «Umudun CHP» değil, sosyalizm olduğunu anlatmak zorundayız. Emekçilerin burjuva partilerine ders vermelerinin seçime katılmamak biçiminde olmayacağını, tam tersi sandık başına giderek sosyalizme, Türkiye Sosyalist İşçi Partisine oy vermek biçiminde olacağını anlatmak zorundayız, anlatacağız. Seçimleri boykot etme anlayışı, kitlelerin politikleşmesini geciktirici bir etmen olması açısından da son derece tehlikeli ve zararlı bir anlayıştır. Önümüzdeki seçim döneminde bu yanlış ve tehlikeli anlayışı yıkmak görevi sosyalistlere, özellikle partimiz TSİP'e düşecektir.

Devamı s. 5, sütun 6'da

Aydın Tekstil işçileri faşizme ve sarı sendikaya karşı kararlı

30 Eylül günü Aydın Taşdöner Sinemasında Tekstil Sendikası Aydın şubesi bir kapalı salon toplantısı düzenledi. Toplantıya kalabalık bir işçi topluluğu katıldı. Toplantıda konuşmacılar, hayat pahalılığının çekilmez boyutlara ulaştığı üzerinde durarak, Sarı Teksif'ten ayrılmanın, işçilerin çıkarlarını gözeten bir toplu sözleşme yapılmasının gereğini vurguladılar. Daha sonra faşizan baskılardan örneklerle, parababalarının yüksek kârlarının faturasını işçi sınıfına ve emekçilere ödetmek istendiği dile getirildi. Faşist güçlerin, parababalarının amaçları doğrultusunda işçi sınıfının karşısına çıkarıldığı, bunlara karşı kararlı olunacağı belirtildi. Konuşmacılar, ekonomik ve demokratik mücadelelerini, yöresel planda, sarı sendika engelini aşarak DİSK-TEKSTİL'de işçi sınıfının ekonomik demokratik birliğinde yer alacaklarını söylediler. CHP ağırlıklı hükümetin basiretsiz politikasını eleştirdiler.

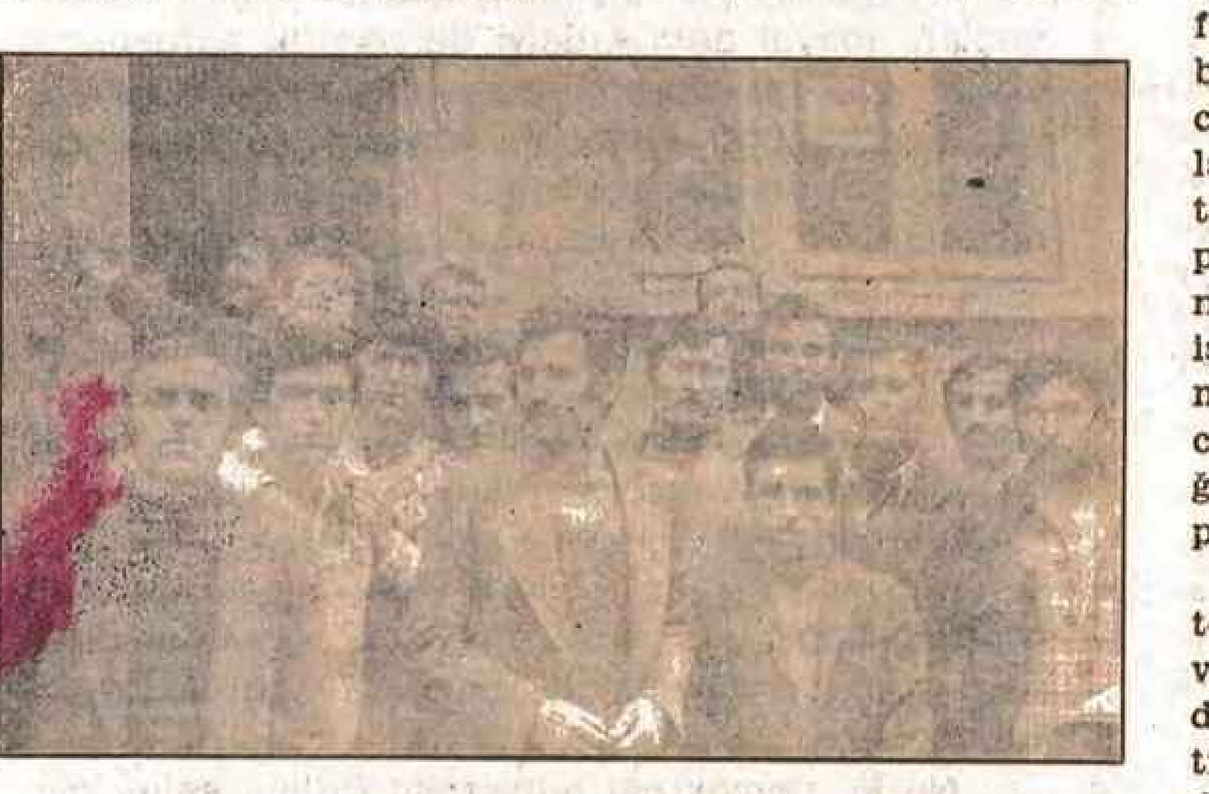

Coşkun sloganlarla izlenen toplantıda Genel Başkan Rıdvan Budak da konuştu. Budak; «CHP ağırlıklı hükümetin, faşist tırmanış karşısında devamlı sağa kayan politikasıyla yetersiz kaldığını, yanlış politika güttüğünü» belirterek şöyle devam etti: «CHP, faşizmin günbegün tırmanışı karşısında, herhangi bir önlem almak şöyle dursun, azgınlaşan faşist-militarist gelişmeye adeta çanak tutmaktadır. Bu durum karşısında, sosyalistlerin ve demokrasi güçlerinin birliğinin gereği ve bunun için zaman kaybedilmemesi gerektiği kavranmaktadır.» Rıdvan Budak, konuşmasında Maoculuğu da eleştirdi ve emperyalizmle işbirlikçi özelliğini vurguladı.

Daha sonra DİSK Tekstil Aydın şubesince 102 farkla kazanılan irade beyanı sonrasında Teksif'in itirazı ile gelinen noktayı açıklayan Budak, konuşmasını şöyle tamamladı. «Aydın Tekstil işçilerinin sendika seçme özgürlüğüne amansızca saldırılmaktadır. Referandum hakkını istiyoruz. Tüm engellemeler işçi sınıfımızın mücadelesiyle boşa çıkarılacaktır. İşçi sınıfımız, bu doğrultuda, Aydın'daki yetki mücadelesini kazanacaktır.»

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Seçim güvenliği

Şili'de referandum yapılmıştı. Pinochet bu seçimi «ezici çoğunlukla» kazanmıştı. Enver Sedat'ın da «ezici çoğunlukla» kazandığı seçimler olmuştur. Bugün Pakistan'da seçim yapılsa, Ziya-ül Hak'ın istediği parti «ezici çoğunlukla» seçimleri kazanacaktır. Çünkü iktidarda «ezici» olan güçler vardır ve seçimler zorunlu olarak «ezici» sonuçlar vermektedir.

Türkiye'de de «seçim güvenliği» diye bir sorun vardır. Özellikle önümüzdeki seçimlerde bu daha da önemli olacaktır. Çünkü seçimlere, tırmanan faşist terör ve sıkıyönetim altında girilmektedir. Demek ki Türkiye'de de seçim güvenliğinden sözetmek olanağı olmayacaktır.

Bütün bunlar demokratik olmayan *seçim türleridir. Esasen burjuva düzeninde demokratik seçim olabileceğini ummak ve sanmak yanılgıdır. Çünkü, kapitalizmin seçimleri çoğunlukla* burjuva demokratik *sonuçlar verir.* Halk demokratik *sonuçlar vermez.*

O halde önümüzdeki seçimlerde de, «seçim güvenliği» kavramı, burjuva literatürdeki şekliyle sözkonusu edilecektir. Ancak bu kavramın bir başka boyutu daha vardır. Sınıfsal bakış açısından seçimlerin güvenliği ne olabilir?

Sandığa giden her hangi bir emekçi, kullandığı oyla, siyasal tercihini belli etmiş olacaktır. Verdiği oyun rengiyle, çıkarlarının niteliği arasında bir çelişki *varsa o emekçi için seçim* güvenli *olmaktan uzaktır. Emekçiler için güvenlikli seçim, siyasal tercihlerin sınıf çıkarlarıyla* uyum *içinde olmasıyla mümkün olacaktır.*

Böyle olduğu içindir ki, önümüzdeki seçimlerin güvenliğini *tehlikeye sokan, sadece sıkıyönetim ya da faşist terör olmayacaktır. Bunlardan farklı olarak, emekçilerin* seçme güvenliğini *tehdit altında tutan bir başka faktör, kitlelere sosyal demokrasiyi hedef gösterenlerdir. Bunlara göre, sosyalizme asla oy verilmemelidir. «Neden» diye sorsanız, «faşizm gelir» diye cevap verirler.*

Halbuki faşizm, asıl, sosyal demokrasiye bel bağladıkları için emekçileri ezme şansını elde etmektedir. Faşizmin önüne sosyal demokrasiyle barikat kurmaya kalkanlar, bu yaptıklarının sonuçlarını değerlendirmeye bile zaman bulamamışlardır. Faşizm onları da ezmiştir.

Ama bugün, emekçi sınıfların seçim güvenliğini de, can güvenliğini de tehdit eden faktörlerin başında, yukarıda değindiğimiz eğilimler ve propagandalar gelmektedir. Düşünün ki, bir sendika konfederasyonu ya da bir ilerici köşe yazarı, kitleleri, faşizmin saldırıları karşısında çürük barikatların arkasında toplanmaya çağırıyor. Sağlam barikatlardan uzak durmasını öğütlüyorlar. Hayatı ve siyaseti, sandığın içinden seyrediyorlar.

Seçimlerin özü, sınıfsal iradenin somutlanması ile kendini açığa vurabilir. Bu iradeyi saptırmaya çalışan yanılgılar, en az sıkıyönetim ve faşist terör kadar seçim güvenliğini tehlikeye düşürmektedirler!

Bu yanılgıların iğvasına kapılmadan, sosyalizme oy vermek, sosyalizmin, bocalamaksızın kendini somutlanmayı başardığı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne oy vermek, emekçiler açısından seçim güvenliği *anlamına gelecektir.*

● GEBİZ'DE FAŞİST BASKI VE İŞKENCE

SERİK (Gerçek) — İlimiz, Serik ilçesinin Gebiz Bucağına bağlı yirmi köyün içme suyu inşaatında çalışan işçilerden aldığımız haberlerde, inşaatı yaptıran Müteahhidin, ilerici, demokrat işçiler üzerinde ağır baskılar uyguladığı, işçileri MHP'li olmaya, MİSK'e kaydolmaya zorladığı bildiriliyor.

İşçiler başlangıçta bu zorlamalara boyun eğmeyip işlerine devam etmişlerdir. Çünkü işçiler inşaatın yapıldığı Pınargözü, Hasgebe, Haskızılören, Hacıosmantaşı, Akçapınar gibi yoksul ve dağ köylüleridir. Böyle büyük bir inşaatın o bölgede olması onlar için bir velinimet durumundadır. MHP'li müteahhidin baskısına rağmen işçiler işe devam etmişlerdir. Faşist Müteahhit GALİP YİĞİT, işçilere pirimlerini ve sigorta keseneklerini vermemiş, sigorta kayıtlarını yaptırmamış, hak arayanları ve MİSK'e yazılmayanları işten çıkarmaya zorlamıştır.

Bu durumda haklarını korumak için direnişe geçen işçiler, Faşist Müteahhidin Isparta ilinden getirdiği faşist militanlar tarafından ölümle tehdt edilmişlerdir. Ayrıca işçilerin müteahhitten alamadıkları haklarının MHP'ye bağış yapılması için zor kullanılmıştır. İşçileri direnişe kaldırdığı iddiası ile Hasgebe Köyünün ilerici muhtarı ve diğer üç köylü, ayrıca Gebiz Bucağından ilerici Ahmet Çavuş, Gebiz Jandarma Karakolunda işkenceye tabi tutulmuşlardır. Bucak sakinlerinin de gözleri önünde işkence iki gün sürmüştür.

● YOKSUL SAZLIKÖYLÜ'LER TSİP'İ DESTEKLİYOR

Söke ovasının tarım işçisi, taş işçisi dolu bir köyü, Sazlıköy. Nüfusu 6000'i geçkin. Köy halkının tamamına yakını «Dersim Olayı» sonrası buraya iskan ettirilmiş 'Kürtler'.

Güven duydukları insanlara karşı olabildiğince candan ve içten davranıyor Sazlıköylüler. Buraya ilk geldiğimizde bize «Maocuysanız yolunuza devam edin» dediler. 1975'lerde Sazlıköy'de toprak işgali olaylarında Mao'cular köylülerin başına bir sürü iş açtıktan sonra yüzüstü bırakıp gitmişler. Köylüler, Mao'cuların karşı-devrimci yüzlerini pratik içinde görmüşler.

Halit Yılmaz, köydeki bilinçli taş işçilerinden. Asıl mesleği profesyonel kamyon şoförlüğü. Ama Sazlıköy taş ocaklarında taş kırıyor. Bir kamyon taşı 150 liraya kırıp dolduruyorlar. Bundan bir buçuk ay kadar önce, Halit arkadaşın önderliğinde taş işçileri işi bıraktılar. Kamyon başına 200 lira ücret talep ettiler. Önce 175 lira, sonra bir ikinci direnişle 200 lira ücreti sağladılar.

Halkın toprağı hemen hemen yok. Olanların da 5-10 dönümle 50 dönüm arasında. Kısaca Sazlıköy geçimini, pamuk işçiliği, taş işçiliği, kamyon emekçiliği sağlıyor denebilir. Pek az da hayvancılık var. Bu yıl toprak kapitalistleri genellikle ayçiçeği ekmişler. Pamuk işçiliği yok.

Halit arkadaş şöyle diyor: «Bu kış Sazlıköylü işçilerin, emekçilerin durumu çok kötü. İşsizlik belimizi büktü. Biz, yazın tarlada işçilikten kazandığımızla kışın geçiniriz. Başta iş alanımız yok. Dayıbaşılığa karşıyız. Sendikalı olma mücadelemizi gelecek yıl daha yoğun yapacağız. CHP ağırlıklı hükümet biz işçilere köylülere kemer sıktırıyor. Yükü biz çekiyoruz. Bir avuç parababası zam üstüne zam yapıp, bizim sırtımızdan milyonlar vuruyor.

«CHP ise, faşist Milliyetçi Hareketi aklamaya çalışıyor. Biz işçiler, emekçiler, «faşist Milliyetçi Hareket, ÜGD kapatılsın» diyoruz. Hükümet, ilerici dergileri, gazeteleri, dernekleri kapatıyor. Pahalılıktan bıktık. CHP'ye oy vermeyeceğiz. Gerici partilere oy vermek zaten aklımızdan geçmez. Kurtuluşumuz, umudumuz Sosyalizm'dir.

«Bizi kurtuluşumuza, partimiz, TSİP götürecektir. Oylarımız Türkiye Sosyalist İşçi Partisinindir.»

● AP'Lİ MİLİTANLAR HALKA SALDIRDI

Malazgirt (Gerçek) — Malazgirt Cumhuriyet Alanında Adalet Partisinin mitingi halkın tepkileri yüzünden yarım kaldı. Adalet Partisi Senato Adayı Ahmet Feridun Gültekin, beş dakika konuşabildi. Alanı dolduran ilerici ve devrimciler, sloganlarla Adalet Partisi adayını konuşturmadılar. Atılan sloganlar «Kurdara Azadi», «Kahrolsun Faşizm», «Kahrolsun Sömürgecilik» «Burjuva Partilerine Oy Yok». Adalet Partisi senato adayından sonra konuşan Necmettin Cevheri, slogan atanlara «Biz bu yurdu size bırakmayacağız. 14 gün sonra buraya sıkıyönetim getireceğim. Ve siz o zaman göreceksiniz» dedi. Daha sonra, miting dağılırken, 30 Adalet Partili içerisinden 4 AP militanı, bir devrimci öğrenciye saldırdı. Güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi sonucunda saldırganlar yakalandı. Saldırganlardan Kemal Namlı'nın üzerinde tabanca yakalandı.

Seçimlere Doğru

S.YILI		1973				1975			
İL		Antalya	Aydın	Burdur	Isparta	Antalya	Aydın	Burdur	Isparta
SEÇMEN SAYISI		268 582	283 502	104 885	138 450	337 740	336 157	118 399	161 731
KATILIM ORANI		64.2	66.1	58.8	62.2	79.5	79.3	76.4	77.8
AP	Oy	64 369	62 547	14 589	50 636	139 354	131 198	37 316	84 133
	%	39.1	34.7	25.1	61.7	56.1	51.2	43.2	69.6
CHP	Oy	48 282	54 185	18 093	10 097	87 944	97 818	34 383	25 711
	%	29.7	30.1	31.1	12.4	34.2	38.2	39.8	21.3
CGP	Oy	5 461	2 035	7 063	1 621	4 280	3 236	1 541	1 533
	%	3.4	1.1	12.1	2.0	1.7	1.3	1.8	1.3
DP	Oy	27 645	51 911	8 745	5 090	6 032	6 302	1 431	1 121
	%	17.0	28.8	15.0	0.9	2.3	2.5	1.7	0.9
MSP	Oy	9 019	5 479	5 337	5 344	7 962	7 053	5 897	4 629
	%	5.5	3.0	9.2	6.5	3.1	2.8	6.8	9.2
MHP	Oy	6 210	2 836	4 390	1 177	10 898	7 285	5 754	3 743
	%	3.8	1.6	7.5	1.4	4.2	2.9	6.7	3.1

TSİP'in seçim toplantıları tüm yurtta coşkuyla izleniyor

● TSİP ve DEVRİMCİ-DEMOKRATLARIN BATMAN MİTİNGİNE ONBİNİ AŞKIN KİŞİ KATILDI

Batman — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Devrimci-Demokratların işbirliği içinde yürüttükleri propaganda çalışmaları başarıyla devam etmektedir. Son olarak, önceki gün, Batman'da düzenlenen mitinge, on binlerce TSİP ve Devrimci-Demokrat sempatizanı yurttaşın katıldığı bildirildi.

Coşku içinde geçen mitingte, konuşmacıların sözleri sık sık «Yaşasın seçim işbirliğimiz», «Faşizme geçit yok», ve «İşçilerin birliği, halkların kardeşliği» sloganları ile kesildi. Batman halkının mitinge gösterdiği ilgi, Doğu'da sosyalizme doğru olan güçlü yönelimin ve birlikçi politikanın doğruluğunun kanıtı oldu.

TSİP ve Devrimci-Demokratlar'ın Batman mitinginde birer konuşma yapan TSİP MYK üyesi Ali Kar, faşist milliyetçi hareketin Doğu'nun emekçi halkına nefret ve düşmanlık beslediğini ve ilk fırsatta Doğu halkını yok etmek hevesinde olduğunu vurgulayarak, Türkiye'de ezen ve ezilen ulus halklarının kurtuluşunun ortak mücadeleden geçtiğini belirtti. Mitingte, TSİP Siirt bağımsız senatör adayı Devrimci Demokrat Gani Sungur da, TRT tarafından yasaklanan konuşmasını yaptı.

GÜMÜŞHACIKÖY'DE EMEKÇİLER UMUDUN SOSYALİZMDE OLDUĞUNU SÖYLÜYORLAR

Amasya Gümüşhacıköy'de TSİP kahve toplantıları emekçilerin ve yoksul köylülerin kitlesel katılımlarıyla sürdürülürken, köylüler CHP politikacılarına umudun kendilerinde değil, sosyalizmde olduğunu söylemektedirler.

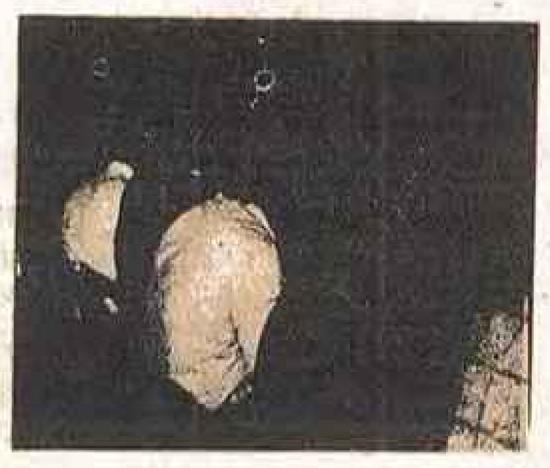

CHP Amasya milletvekili Erol Çevikçe'nin seçim gezilerinde Damladere ve Çayköylü'ler, CHP milletvekiline «verdikleri sözleri tutmadıklarını, CHP'nin umut olmadığının ve olamıyacağının anlaşıldığını, gerçek kurtuluşun emekçi halk iktidarında olduğunu artık gördüklerini» söylemişlerdir.

Öte yandan ayni günlerde TSİP Amasya senatör adayı Salih Karakaya ve Gümüşhacıköy ilçe yöneticilerini Damladere ve Çayköylüler sıcak bir ilgi ve coşkuyla karşıladılar. TSİP'in Damladere köyündeki toplantısına çevre köylerden de geniş katılım oldu. Toplantıda konuşmalardan sonra halk ozanı Selami Saydam sazı ve sözü ile halkın sorunlarını dile getirmiş, kurtuluşun emekçilerin kendi ellerinde olduğunu vurgulayan şiirler söylemiştir.

Ayni şekilde Eslemez, Güblüce, Doluca, Kiziroğlu, Kuzalan, Keçiköy ve Göçeri köylerinde de TSİP kahve toplantıları büyük ilgi görmüş, senatör adayı Salih Karakaya'nın konuşmaları halkın candan ilgisiyle karşılaşmıştır.

● «KİTLELER SOSYALİZME AKIYOR»

(Yozgat Gerçek Muhabiri Haydar Şahin bildiriyor) — TSİP, seçim çalışmalarını Anadolu'nun en ücra köşelerinde dahi görkemli ve heyecanlı bir biçimde sürdürüyor. Boğazlıyan'da 6 Ekim Cumartesi günü yapılan mitingi binin çok üzerinde bir emekçi kitlesinin izlemesi de, diğer toplantılar gibi bunun en açık kanıtı.

Mitinge köylerden emekçiler adeta akıyordu. Boğazlıyan'da ayni ilgiyi göremeyen burjuva partileri şaşkına dönüyorlar. Mitingte Yozgat senatör adayı Halil Uslu konuşurken, emekçiler büyük bir dikkatle dinliyordu. TSİP adayı, burjuvazinin açmazlarını, CHP'nin kararsız ve kaypak politikasını, tekellerin yeni hükümet arayışlarını ve eli sopalı adam özlemlerini açığa vururken, kitleler dikkat kesiliyordu. SGB MYK üyesi Aliekber Gökay'ın sözleri ise miting alanını dalgalandırıyor, emekçiler, birlik özlemlerini sloganlarla haykırıyorlardı. TSİP Kayseri il örgütünden Mehmet Şıhlaroğlu, emekçilere işçi sınıfından selâm getiriyor ve kitlelerin ilgisi, TSİP'in birlik politikasının doğruluğunu bir daha dosta düşmana gösteriyordu.

Seçim bölgelerinde TSİP ve Birlik Dayanışma arasındaki seçim işbirliği yaygınlaşıyor

Hatay ilinde sol güçlerin seçim işbirliği konusunda önemli bir adım daha atıldı. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Birlik Dayanışma grupları, seçimlerde işbirliği yapma kararı aldılar. Alınan karara göre seçimlerde sosyalistlerin oylarının bölünmemesi, seçim çalışmalarının ayrıca anti-faşist güçlerin birliğini geliştirmek yolunda değerlendirilmesi gereğinden sözediliyor.

TSİP ve Birlik-Dayanışma arasında gerçekleştirilen işbirliği, Hatay'da sol ve sosyalist güçler arasında önemli bir gelişme olarak karşılandı ve geleceğe dönük ileri ve değerli bir adım olarak nitelendirildi.

Öte yandan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Antalya il örgütü ve Birlik-Dayanışma Grubu, seçim çalışmalarının ortak yürütülmesi ve anti-faşist anti-emperyalist iş ve eylem birliklerinin hayata geçirilmesi kararını aldılar. Türkiye'nin çeşitli illerinde hayata geçirilen işbirliklerinin önemine ve gereğine işaret eden guruplar Antalya'da diğer sol ve sosyalist güçlerin de, giderek kalıcı platformlar haline gelmesini diledikleri bu işbirliklerine omuz vermeleri gerektiğini belirttiler. Daha sonra Antalya'da 13 Ekim cumartesi günü ortak toplantı yapılması kararlaştırıldı. Toplantı için çalışmalar sürüyor.

TSİP ve Birlik Dayanışma arasındaki seçim çalışmalarını ortaklaşa yürütme amacına yönelik seçim işbirliklerinin, giderek bütün seçim bölgelerini kapsadığı gözlenmektedir. Nitekim bu olumlu gelişme, Aydın, Ağrı ve Samsun'da da yeni boyutlar kazanarak kendini göstermektedir.

Ağrı'da Birlik-Dayanışma Gurubu TSİP'le seçim işbirliği doğrultusunda adım atarken, Aydın'da ortaklaşa toplantılar sürdürülmektedir. Samsun'da ise cumartesi günü yapılacak olan ortak toplantı, bu olumlu gelişmelere yeni bir halka ekliyor.

O'NUN HİKAYESİ

M.DOĞRUER

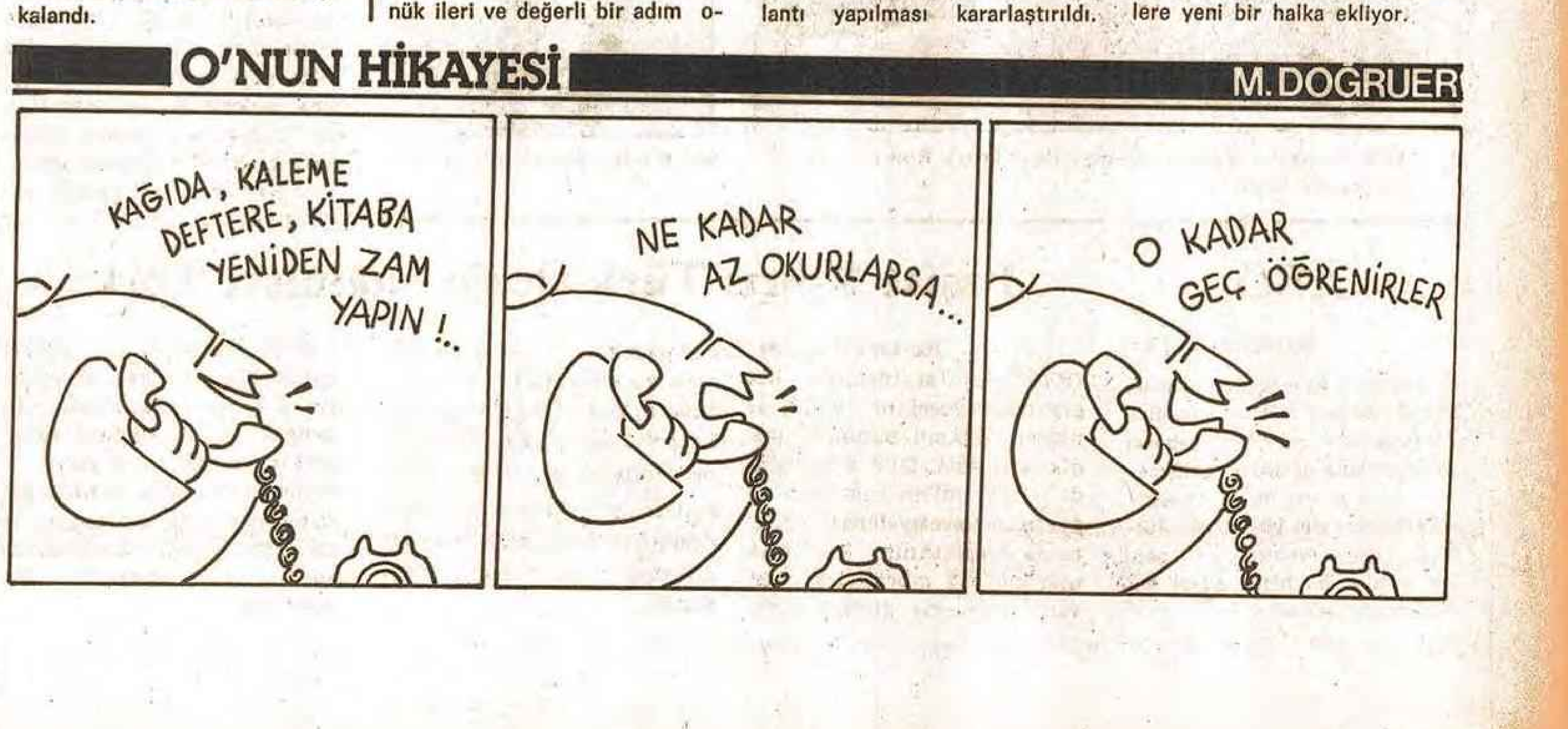
KAĞIDA, KALEME DEFTERE, KİTABA YENİDEN ZAM YAPIN !..
NE KADAR AZ OKURLARSA...
O KADAR GEÇ ÖĞRENİRLER